

Kwartalnik Łódzki

BIULETYN ŁÓDZKIEJ OKRĘGOWEJ IZBY INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA

ISSN 1732-1328

W NUMERZE:

- ZMIANY W ZASADACH INWESTOWANIA – CZĘŚĆ II
- MIEJSKI DOM KULTURY W RADOMSKU
- NATURA JAKO MISTRZ BUDOWNICTWA
- INŻYNIER BUDOWNICTWA W SIECI

Kwartalnik Łódzki nr IV/2025 (89)

Wydawca:

Łódzka Okręgowa Izba
Inżynierów Budownictwa

Redakcja:

Karolina Włodarczyk – redaktor
(wydawnictwo@lod.piib.org.pl)
Patrik Zadworny (współpraca)

Projekt i przygotowanie DTP:

Paweł Król

Druk:

Drukarnia Standruk
20-150 Lublin, ul. Rapackiego 25
(www.standruk.com)

Nakład: 600 egzemplarzy

Data zamknięcia: 13 listopada 2025 r.

Na I i IV okładce: Piotrków Trybunalski,
fot. Piotr Szczepański

Publikowane artykuły prezentują stanowiska, opinie i poglądy ich autorów. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiacji publikowanych tekstów. Materiałów niezamówionych nie zwracamy. Przedruki i wykorzystanie opublikowanych materiałów mogą odbywać się wyłącznie za zgodą Redakcji.

Rada Programowa Wydawnictw ŁOIIB:

Przewodniczący:

Wiesław Kaliński

Wiceprzewodniczący:

Andrzej Gorzkiewicz

Sekretarz:

Emilia Dąbek

Członkowie:

Roman Kostyla
Artur Kotarski
Jan Michajłowski
Beata Polkowska

Łódzka Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa

Adres siedziby:

91-425 Łódź
ul. Północna 39
lod@piib.org.pl
www: lod.piib.org.pl

telefon: 42 632 97 39

wewn. 1: sprawy członkowskie

wewn. 2: kursy i szkolenia

wewn. 3: praktyki zawodowe,
nadawanie i interpretacja
uprawnień budowlanych

wewn. 4: porady prawne

wewn. 5: redakcja
„Kwartalnika Łódzkiego”

wewn. 7: księgowość

Placówki Terenowe ŁOIIB:

Bełchatów: ul. Okrzei 45, 97-400 Bełchatów
placowka.belchatow@loiib.pl

Kutno: ul. Łęczycka 28, 99-300 Kutno
placowka.kutno@loiib.pl

Piotrków Trybunalski:

ul. Armii Krajowej 24A,
97-300 Piotrków Trybunalski
placowka.piotrkow@loiib.pl

Sieradz: ul. Polskiej Organizacji
Wojskowej 92/94, 98-200 Sieradz
placowka.sieradz@loiib.pl

Skierniewice: ul. Jagiellońska 6/7G,
96-100 Skierniewice
wojciech.hanuszkiewicz@interia.pl

Wieluń: ul. Targowa 1, 98-300 Wieluń
placowka.wielun@loiib.pl

Biuro ŁOIIB czynne jest od poniedziałku do piątku w godz. 11.00–17.00

Dyżury działaczy w siedzibie ŁOIIB

Dyżury wszystkich działaczy w siedzibie ŁOIIB odbywają się **w czwartki**
w godz. 15.30–18.00 (lub w terminie uzgodnionym telefonicznie z biurem ŁOIIB).

Przewodniczący Rady ŁOIIB

Jacek Szer

jacek.szer@loiib.pl

Wiceprzewodnicząca Rady ŁOIIB

Edyta Kwiatkowska

edyta.kwiatkowska@loiib.pl

Wiceprzewodniczący Rady ŁOIIB

Piotr Parkitny

piotr.parkitny@loiib.pl

Sekretarz Rady ŁOIIB

Piotr Filipowicz

piotr.filipowicz@loiib.pl

Skarbnik Rady ŁOIIB

Cezary Wójcik

cezary.wojcik@loiib.pl

Przewodnicząca Komisji Kwalifikacyjnej ŁOIIB

Maria Lisowska

maria.lisowska@loiib.pl

Przewodniczący Sądu Dyscyplinarnego ŁOIIB

Ryszard Mes

rysard.mes@loiib.pl

Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej ŁOIIB

Andrzej Krzesiński

andrzej.krzesinski@loiib.pl

Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej ŁOIIB

Monika Moczydłowska

monika.moczydlowska@loiib.pl

Spis treści

KALENDARIUM

4 Kalendarium

RELACJE

8 Wojewódzkie Święto Budowlanych
/K. Włodarczyk

PRAWO DLA INŻYNIERA

13 Roszczenia w zamówieniach publicznych –
czy da się dmuchać na zimne? (część II)
/ K. Zuchmańska, J. Pilarski
16 Zmiany w zasadach inwestowania (część II)
/D. Kafar

INWESTYCJE ŁÓDZKIE

20 Dworzec Łódź Kaliska – nowa brama miasta
/D. Zadworny
23 Techniczna metamorfoza willi Ludwika
Meyera – rewitalizacja Mediateki MeMo
w Łodzi /K. Leśniak
26 Inwestycje łódzkie w skrócie
/P. Zadworny

INWESTYCJE

29 Budowa Roku 2024. Zwycięskie realizacje
z udziałem inżynierów ŁOIIB
/ K. Włodarczyk, A. Marszał
30 Miejski Dom Kultury w Radomsku
– modernistyczna koncepcja budynku
użyteczności publicznej/ P. Zadworny

PRACE KONKURSOWE

33 Jak optymalnie projektować płatwie zetowe
na stalowych halach przemysłowych?
/J. Woźniak
36 Natura jako mistrz budownictwa. Jak
biomimetyka wpływa na projektowanie
współczesnej architektury? /N. Kudra

PRENUMERATA

39 Prenumerata czasopism naukowo-
technicznych na 2026 rok

KĄCIK ARCHITEKTA

40 Architektura modernizmu – najlepszy
przyjaciel czy najgorszy wróg?
/M. Nowakowska

Z ŻYCIA IZBY

42 Informacja dla Czytelników

INTEGRACJA

43 Budują nie tylko konstrukcje, ale i strategię
– inżynierowie w szachowym pojedynku
o Puchar Przewodniczącego Rady ŁOIIB
/K. Włodarczyk

APLIKACJE DLA INŻYNIERÓW

44 Inżynier budownictwa w sieci. Jak media
społecznościowe budują obraz zawodu
inżyniera budownictwa? /K. Włodarczyk

ETYKA ZAWODOWA

47 Zrozumienie /J. Granatowski

Z ŻAŁOBNEJ KARTY

48 Wspomnienie wychowanek o Pani Doktor
Hannie Samujłło

DOSKONALENIE ZAWODOWE

49 Planowane szkolenia

INFORMACJE O SKŁADKACH

50 Składki członkowskie

Słowo wstępne

Szanowne Koleżanki,
Szanowni Koledzy!

Rok 2025 zbliża się ku końcowi, a my z dumą możemy powiedzieć, że był to czas intensywniej pracy i nauki w naszym środowisku. To także rok spotkań i budowania wspólnoty. Wszystkie podejmowane działania pokazują, że nasza Izba nie jest wyłącznie instytucją, lecz społecznością otwartą na współpracę, którą łączy wspólny cel – budowanie bezpiecznej i nowoczesnej przestrzeni do życia i pracy.

Minione miesiące obfitowały w różnorodne wydarzenia, które stanowiły okazję do poszerzania wiedzy i wymianę doświadczeń. Odbiło się wiele szkoleń tematycznych, poświęconych m.in. zastosowaniu nowych rozwiązań technologicznych oraz zagadnieniom prawnym. Każde z nich spotkało się z dużym zainteresowaniem, potwierdzając potrzebę stałego podnoszenia kwalifikacji członków Łódzkiej IOIB.

W ostatnim kwartale nie zabrakło również wydarzeń integrujących nasze środowisko – odbył się I Turniej Szachowy o Puchar Przewodniczącego Rady ŁOIIB, regaty żeglarskie, spływ kajakowy oraz liczne wyjazdy techniczne. Niezwykle ważnym wydarzeniem była uroczystość Wojewódzkiego Święta Budowlanych – doskonała okazja do uhonorowania zasłużonych inżynierów i podkreślenia ich roli w rozwoju branży, a także podsumowania wspólnych działań. Relację z tego wydarzenia znajdą Państwo na łamach niniejszego numeru.

W minionych miesiącach podejmowaliśmy także liczne inicjatywy mające na celu promowanie naszego środowiska i samorządu zawodowego. Byliśmy obecni na łódzkich targach, VI Forum Inżynierskim w Białymstoku, a także aktywnie włączaliśmy się w różnorodne inicjatywy środowiskowe. Nieustannie rozwijamy naszą obecność w mediach społecznościowych, dzieląc się aktualnościami, wiedzą i inspiracjami związanymi z naszą działalnością.

W momencie oddawania bieżącego numeru do druku trwają jeszcze obwodowe zebrania wyborcze w naszym województwie, czyli niezwykle ważne spotkania, podczas których wybierani są delegaci na Okręgowe Zjazdy ŁOIIB. Równolegle, do 4 grudnia trwa także sesja egzaminacyjna na uprawnienia budowlane. Wszystkim, którzy pomyślnie zakończyli ten wymagający etap, serdecznie gratuluję i życzę dalszych sukcesów na dalszej drodze zawodowej.

Przed nami intensywny okres, podczas którego odbędzie się m.in. zjazd sprawozdawczo-wyborczy oraz kolejna edycja konferencji „Nowoczesne technologie w budownictwie”, na którą serdecznie zapraszam. Szczegóły dotyczące wydarzenia zostaną opublikowane na naszej stronie internetowej.

Zbliżające się Święta Bożego Narodzenia to doskonały moment, by podziękować wszystkim Członkom Izby za aktywność i zaufanie.

Życzę Państwu, aby ten wyjątkowy czas upłynął w rodzinnej atmosferze pełnej spokoju i radości, a w Nowym Roku życzę zdrowia, satysfakcji z wykonywanej pracy i realizacji ambitnych planów.

dr hab. inż. Jacek Szer
Przewodniczący Rady ŁOIIB

Kalendarium

7 sierpnia 2025 r. w siedzibie ŁOIIB odbyło się szkolenie stacjonarne pt. „EDB i c-KOB – jak korzystać z systemów GUNB”, w którym wzięło udział 40 osób.

W dniach **7–8 sierpnia 2025 r.** odbył się wyjazd integracyjny na Jurę Krakowsko-Częstochowską, w którym wzięło udział 30 członków Izby. Pierwszego dnia uczestnicy wyjazdu zwiedzili zamki w Olsztynie, Ogrodzieńcu, Mirowie oraz w Bobolicach. Kolejnego dnia grupa udała się do Pieskowej Skały (zwiedzanie z zewnątrz i wewnątrz) i Maczugi Herkulesa. Następnie uczestnicy wyjazdu przenieśli się do Ojcowa na spacer Doliną Prądnika do Bramy Krakowskiej, a na koniec do Nietoperzowej Jaskini. Wyjazd był okazją do poszerzenia wiedzy o historii regionu Jury Krakowsko-Częstochowskiej, a także do integracji i spędzenia czasu w miłej atmosferze.

23 sierpnia 2025 r. skarbnik Cezary Wójcik uczestniczył w VI Otwartych Mistrzostwach Podkarpackiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w Marszu na Orientację.

26 sierpnia 2025 r. Anna Łukaszewska przeprowadziła szkolenie dotyczące odstąpienia od umowy o roboty budowlane w Prawie zamówień publicznych. W szkoleniu wzięło udział 39 osób.

W dniach **29–31 sierpnia 2025 r.** reprezentacja Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w składzie Andrzej Lasowy, Mateusz Chmielewski, Krzysztof Statuch zajęła V miejsce w X regatach żeglarskich W-MOIIB o mistrzostwo Polski w klasie Omega w Olsztynie. Nasi przedstawiciele brali udział w sportowej rywalizacji na jeziorze Ukiel (Krzywe), łącząc pasję do żeglarstwa z inżynierską precyzją. Wydarzenie było nie tylko zmaganiem sportowymi, ale także świetną okazją do integracji. Na miejscu naszym reprezentantom kibicowali przewodniczący Rady ŁOIIB Jacek Szer i skarbnik Cezary Wójcik.

30 sierpnia 2025 r. jak co roku członkowie ŁOIIB spotkali się na spływie kajakowym na rzece Pilicy. Trasa wiodła z miejscowości Trzy Morgi do Przystani Pilica. W wydarzeniu wzięło udział 80 uczestników, którzy spędzili przyjemny czas w gronie znajomych. Po zakończeniu spływu czekał na nich grill.

W dniach **1–3 września 2025 r.** w Hotelu Almond w Gdańsku odbyło się szkolenie OKK, w którym uczestniczyli: Maria Lisowska – przewodnicząca Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej ŁOIIB, Tomasz Kluska – zastępca przewodniczącej, Szymon Langier – sekretarz, Ewa Potańska – członek OKK ŁOIIB i Justyna Sikorska – prawnik Biura Łódzkiej OIIB.

2 września 2025 r. odbyło się szkolenie na temat waloryzacji wynagrodzenia ryczałtowego przy zmianie cen materiałów. Prelegentem była Anna Łukaszewska. W szkoleniu uczestniczyły 53 osoby.

5 września 2025 r. odbyło się uroczyste otwarcie nowej siedziby Oddziału Łódzkiego SEP. Wydarzenie zostało zainaugurowane symbolicznym przecięciem wstęgi. Łódzką Okręgową Izbę Inżynierów Budownictwa reprezentował sekretarz Piotr Filipowicz.

W dniach **5–6 września 2025 r.** w Pałacu w Mierzęcinie odbyło się Święto Budowlanych Lubuskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa. W uro-

Reprezentacja Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa podczas X regat żeglarskich W-MOIIB o mistrzostwo Polski w klasie Omega w Olsztynie, fot. Archiwum ŁOIIB

Uczestnicy spływu kajakowego na rzece Pilicy, fot. Archiwum ŁOIIB

Posiedzenie Prezydium Rady ŁOIB w siedzibie Izby (2 października), fot. Karolina Włodarczyk

czystości uczestniczył przewodniczący Rady ŁOIB Jacek Szer.

9 września 2025 r. w siedzibie Łódzkiej OIIB odbyło się posiedzenie Prezydium Rady ŁOIB. Pierwszym punktem obrad było omówienie spraw finansowych Izby. Następnie przedstawiono najważniejsze informacje z posiedzenia Krajowego Zjazdu i Krajowej Rady PIIB. Podjęto również dyskusję nad proponowanymi sposobami realizacji wniosków zjazdowych. Dalsza część obrad poświęcona była przygotowaniom do spotkań wyborczych delegatów na kadencję 2026–2030, w tym omówiono projekty regulaminów spotkań wyborczych.

12 września 2025 r. zastępca przewodniczącego Rady ŁOIB Piotr Parkitny uczestniczył w Opolskim Dniu Budowlanych. Uroczystość odbyła się w Hotelu ARKAS w Prószkowie.

13 września 2025 r. odbyła się uroczystość 100-lecia Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Łodzi. Łódzką OIIB reprezentował Bohdan Wielanek.

17 września 2025 r. przewodniczący Rady ŁOIB Jacek Szer został powołany na przewodniczącego Komitetu Budownictwa Krajowej Izby Gospodarczej w kadencji 2025–2029.

18 września 2025 r. w siedzibie Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa odbyło się posiedzenie Rady ŁOIB, które otworzył przewodniczący Rady ŁOIB Jacek Szer. W pierwszej części spotkania skarbnik Cezary Wójcik omówił sprawy finansowe Izby, w tym bieżącą realizację budżetu. Następnie podsumowano m.in. XXIV Krajowy

Zjazd PIIB, który odbył się w dniach 13–14 czerwca br. i posiedzenie Krajowej Rady PIIB. Omówiono również przygotowania do spotkań wyborczych delegatów na kadencję 2026–2030 oraz podjęto szereg uchwał dotyczących funkcjonowania ŁOIB. Na koniec przewodniczący Rady ŁOIB Jacek Szer zaprosił wszystkich do udziału w Wojewódzkim Święcie Budowlanych.

19 września 2025 r. przewodniczący Rady ŁOIB Jacek Szer uczestniczył w Centralnych Obchodach Dnia Budowlanych Kujawsko-Pomorskiej OIIB. Wydarzenie odbyło się w Hali Pomp Muzeum Wodociągów w Bydgoszczy.

Tego samego dnia odbyło się szkolenie pt. „Zastosowanie siatek stalowych do wzmacniania konstrukcji nawierzchni drogowych i zabezpieczania warstw asfaltowych przed spękaniem”, którego prelegentem był Tomasz Krawczyk. W szkoleniu wzięły udział 32 osoby.

23 września 2025 r. trzydziestu siedmiu uczestników wzięło udział w szkoleniu pt. „Klauzule abuzywne i niezgodne z dobrymi obyczajami w umowie o dzieło”, którego prelegentem była Anna Łukaszewska.

24 września 2025 r. odbyło się posiedzenie Rady Krajowej Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa, w którym uczestniczył Cezary Wójcik – sekretarz PIIB, przewodniczący Rady ŁOIB Jacek Szer oraz zastępca przewodniczącego Rady ŁOIB Piotr Parkitny.

25 września 2025 r. obchodzimy Dzień Budowlanca. Więcej informacji na temat historii tego święta można przeczytać na str. 15.

27 września 2025 r. w eleganckich wnętrzach Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, z okazji jubileuszu 80-lecia Politechniki Łódzkiej oraz 30-lecia Stowarzyszenia Wychowanków PŁ, odbył się bal absolwentów, który był doskonałą okazją do odnowienia dawnych więzi, powrotu do studenckich wspomnień oraz spędzenia niezapomnianego wieczoru w gronie osób, z którymi wszystko się zaczęło. W wydarzeniu uczestniczył przewodniczący Rady ŁOIB Jacek Szer oraz wielu członków naszej Izby.

Tego samego dnia w Filharmonii Świętokrzyskiej im. Oskara Kolberga w Kielcach odbyły się uroczyste obchody Świętokrzyskiego Dnia Budowlanych, w których uczestniczyła Edyta Kwiatkowska – zastępca przewodniczącego Rady ŁOIB.

29 września 2025 r. w gmachu Wydziału Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska odbyła się uroczysta immatrykulacja. W wydarzeniu uczestniczył przewodniczący Rady ŁOIB Jacek Szer.

30 września 2025 r. odbyła się gala finałowa wręczenia nagród „Budowa Roku 2024”. Więcej informacji na str. 29.

Tego samego dnia odbyła się uroczysta inauguracja roku akademickiego 2025/2026 na Wydziale Chemicznym Politechniki Łódzkiej. W wydarzeniu uczestniczył sekretarz Piotr Filipowicz.

Tego samego dnia odbyło się szkolenie firmy Winkelmann pt. „Dlaczego wciąż kopiesz i betonujesz? Zaprojektuj fundamenty ze śrubowych pali fundamentowych WFS”, w którym wzięło udział 15 osób.

2 października 2025 r. w siedzibie Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa odbyło się posiedzenie Prezydium Rady ŁOIB. Spotkanie otworzył przewodniczący Rady ŁOIB Jacek Szer. W trakcie posiedzenia omówiono m.in. kwestie finansowe oraz bieżące sprawy związane z działalnością Izby. Szczególną uwagę poświęcono zagadnieniom omówionym podczas Krajowej Rady PIIB, która odbyła się dnia 24 września.

Tego samego dnia Anna Łukaszewska przeprowadziła szkolenie pt. „Gwarancja

zapłaty w umowie o roboty budowlane". W szkoleniu wzięło udział 21 osób.

3 października 2025 r. w Pasażu Pijarskim odbyło się spotkanie integracyjne Placówki Terenowej w Wieluniu.

Tego samego dnia odbył się wyjazd techniczny do Owczar z firmą TERMOTON. Wydarzenie objęło m.in. prezentację firmy, spotkanie z inżynierami TERMOTON oraz wycieczkę po fabryce, podczas której uczestnicy mieli okazję poznać szczegóły dotyczące produkcji pod przewodnictwem technologów.

4 października 2025 r. odbyło się spotkanie integracyjne zorganizowane przez Placówkę Terenową w Sieradzu w restauracji „Marusia”.

Tego samego dnia Mazowiecka OIIB zorganizowała XV Międzynarodowe Zawody Pływackie „MASTERS” o Puchar przewodniczącego Rady MOIIB, podczas których reprezentant ŁOIIB Włodzimierz Przytułski zajął I miejsca w konkurencjach 25 m stylem dowolnym i 50 m stylem dowolnym w kategorii mężczyzn. Serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów sportowych, a także nieustannej motywacji do działania.

W dniach **4-5 października 2025 r.** odbyła się kolejna edycja Targów Nieruchomości&Budowa Domu. Wśród wystawców nie zabrakło również Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa, która zaprezentowała się na własnym stoisku. Na odwiedzających czekali doświadczeni inżynierowie budownictwa różnych specjalności, udzielający bezpłatnych porad i odpowiadający na pytania dotyczące całego procesu inwestycyjnego – od projektu, przez realizację, aż po użytkowanie obiektu. Dużym zainteresowaniem cieszyły się również pytania dotyczące funkcjonowania naszego samorządu zawodowego. Udział w targach był okazją do promocji zawodu inżyniera budownictwa oraz przekazania praktycznych informacji związanych z technicznymi i formalnymi aspektami budowy.

6 października 2025 r. odbyło się szkolenie online dotyczące cyfryzacji w budownictwie. Prelegentem szkole-

nia była Dagmara Kafar. W wydarzeniu wzięło udział 59 osób.

8 października 2025 r. w siedzibie ŁOIIB odbyło się szkolenie stacjonarne przeprowadzone przez Iwonę Orłowską. Tematem szkolenia były wymagania formalno-prawne stosowania rozwiązań zamiennych w trybie art. 6a ustawy o ochronie przeciwpożarowej. W szkoleniu uczestniczyły 42 osoby.

9 października 2025 r. w Teatrze Sabat Małgorzaty Potockiej w Warszawie odbyły się Centralne Uroczystości Dnia Budowlanych 2025 – jedno z najważniejszych dorocznych wydarzeń środowiska budowlanego w Polsce. W wydarzeniu uczestniczyli: sekretarz PIIB Cezary Wójcik, przewodniczący Rady ŁOIIB Jacek Szer, sekretarz Rady ŁOIIB Piotr Filipowicz, Artur Kotarski i Robert Ptaszyński.

W dniach **9-10 października 2025 r.** odbyła się narada szkoleniowa Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej PIIB, Krajowego Sądu Dyscyplinarnego PIIB oraz OROZ i członków OSD w Hotelu Arche Nałęczów. W wydarzeniu uczestniczył rzecznik-koordynator Andrzej Krzesiński i Ryszard Mes – przewodniczący OSD ŁOIIB.

Stoisko Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa podczas Targów Nieruchomości&Budowa Domu w hali Expo, fot. Archiwum ŁOIIB

10 października 2025 r. w Teatrze Muzycznym w Łodzi odbyło się jedno z ważniejszych wydarzeń w kalendarzu Łódzkiej OIIB, czyli Wojewódzkie Święto Budowlanych. Relację z tej wyjątkowej uroczystości można przeczytać na str. 8.

11 października 2025 r. Dolnośląska OIIB zorganizowała uroczystość Święta Budowlanych, w której uczestniczył Piotr Parkitny – zastępca przewodniczącego Rady Łódzkiej OIIB.

14 października 2025 r. w siedzibie Izby odbyło się zebranie wyborcze członków z obwodu nr 3 Łódź-Polesie, w którym wzięło udział 41 osób na 529 uprawnionych (frekwencja 7,75%). Wybrano 9 delegatów na zjazd ŁOIIB w kadencji 2026-2030.

17 października 2025 r. przewodniczący Rady ŁOIIB Jacek Szer uczestniczył w obchodach Dnia Budowlanych zorganizowanych przez Pomorską Okręgową Izbę Inżynierów Budownictwa. Uroczystość odbyła się w Starym Maneżu w Gdańsku.

21 października 2025 r. w siedzibie Izby odbyło się zebranie wyborcze członków z obwodu nr 2 Łódź-Górna i powiat pabianicki, w którym wzięło udział 45 osób na 807 uprawnionych (frekwencja 5,57%). Wybrano 13 delegatów na zjazd ŁOIIB w kadencji 2026-2030.

22 października 2025 r. odbyło się szkolenie pt. „Niekonwencjonalne systemy kanalizacyjne”, którego prelegentem był Krzysztof Chmielowski. W szkoleniu uczestniczyło 40 osób.

23 października 2025 r. w sali obrad w Starostwie Powiatowym w Sieradzu odbyło się zebranie wyborcze członków z obwodu nr 7 (powiaty: sieradzki, wieluński, zduńskowski, łaski, wierszowski, poddębicki), w którym wzięło udział 123 osoby na 750 uprawnionych (frekwencja 16,40%). Wybrano 12 delegatów na zjazd ŁOIIB w kadencji 2026-2030.

24 października 2025 r. Anna Konopka przeprowadziła szkolenie dotyczące kosztorysowania. W szkoleniu uczestniczyło 40 osób.

24–25 października 2025 r. przewodniczący Rady ŁOIIB Jacek Szer wziął udział w uroczystości Święta Budowlanych Lubelskiej OIIB. Wydarzenie odbyło się w Centrum Kongresowym Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

25 października 2025 r. w siedzibie Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa odbył się I Turniej Szachowy o Puchar Przewodniczącego Rady ŁOIIB. Więcej informacji o wydarzeniu można przeczytać na str. 43.

27 października 2025 r. rozpoczął się kurs dla kandydatów na Społecznych Opiekunów Zabytków organizowany przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków oraz Katedrę Praw Konstytucyjnego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego – edycja akademicka dedykowana dla osób studiujących i absolwentów Łódzkich uczelni wyższych. Łódzka Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa objęła tę inicjatywę patronatem.

Tego samego dnia Dagmara Kupka przeprowadziła szkolenie pt. „Bezpieczeństwo i higiena pracy podczas robót ziemnych”, w którym wzięło udział 70 osób.

28 października 2025 r. w siedzibie Izby odbyło się zebranie wyborcze członków z obwodu nr 1 Łódź-Bałuty, w którym

wzięły udział 43 osoby na 699 uprawnionych (frekwencja 6,15%). Wybrano 11 delegatów na zjazdy ŁOIIB w kadencji 2026–2030.

30 października 2025 r. w sali konferencyjnej w Starostwie Powiatowym w Skierniewicach odbyło się zebranie wyborcze członków z obwodu nr 8 (Skierniewice oraz powiaty: skierniewicki, kutnowski, łowicki i rawski), w którym wzięły udział 103 osoby na 661 uprawnionych (frekwencja 15,58%). Wybrano 11 delegatów na zjazdy ŁOIIB w kadencji 2026–2030.

2 listopada 2025 r. tradycyjnie w Dzień Zaduszny odbyła się msza święta za zmarłych członków Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w kościele pod wezwaniem Najświętszego Imienia Jezus przy ul. Sienkiewicza 60 w Łodzi.

4 listopada 2025 r. w siedzibie Izby odbyło się zebranie wyborcze członków z obwodu nr 5 (Łódź-Widzew oraz powiat łódzki wschodni i brzeziński), w którym wzięło udział 58 osób na 742 uprawnionych (frekwencja 7,82%). Wybrano 12 delegatów na zjazdy ŁOIIB w kadencji 2026–2030.

5 listopada 2025 r. Dagmara Kafar przeprowadziła szkolenie na temat planowania inwestycji. W szkoleniu wzięło udział 67 osób.

6 listopada 2025 r. odbyło się posiedzenie Prezydium Rady Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa. Podczas spotkania omówiono sprawy finansowe oraz wstępne założenia do budżetu na 2026 rok. Przewodniczący Rady ŁOIIB Jacek Szer omówił również najważniejsze zagadnienia przedstawione podczas posiedzenia Krajowej Rady PIIB, która odbyła się 29 października. Ponadto podsumowano przebieg trwających zebrań wyborczych, a także poruszono kwestie związane z bieżącą działalnością Izby.

7 listopada 2025 r. odbyło się spotkanie integracyjne w Kutnie.

12 listopada 2025 r. Dagmara Kupka przeprowadziła szkolenie online, którego tematem była dokumentacja na budowie związana z bezpieczeństwem pracy. W wydarzeniu uczestniczyło 56 osób.

* Do 4 grudnia trwają zebrania wyborcze, podczas których wybierani są delegaci na okręgowe zjazdy. W momencie oddawania czasopisma do druku trwają zebrania wyborcze w następujących obwodach: 18 listopada – obwód nr 4 (Łódź-Śródmieście oraz powiat zgierski i łęczycki), 27 listopada – obwód nr 9 (powiaty: bełchatowski, radomski i pączęński) oraz 4 grudnia – obwód nr 6 (Piotrków Trybunalski oraz powiaty: piotrkowski, opoczyński, tomaszowski).

Zebranie wyborcze z obwodu nr 5 Łódź-Widzew i powiat łódzki wschodni i brzeziński, fot. Karolina Włodarczyk

Wojewódzkie Święto Budowlanych

Dnia 10 października (piątek) w Teatrze Muzycznym odbyło się Wojewódzkie Święto Budowlanych – wydarzenie mające szczególne znaczenie dla środowiska inżynierskiego. Jest to doskonała okazja do podkreślenia roli, jaką inżynierowie budownictwa odgrywają w rozwoju województwa łódzkiego, a także do integracji i spotkań po latach.

PATRONAT HONOROWY I MEDIALNY

Nasze wydarzenie honorowym patronatem objęli: **Ministerstwo Rozwoju i Technologii, wojewoda łódzki Dorota Ryl, Polska Izba Inżynierów Budownictwa** oraz **Politechnika Łódzka**. Patronat medialny nad Wojewódzkim Świętem Budowlanych objęła **Telewizja Polska Oddział w Łodzi, „Inżynier budownictwa”, „Materiały budowlane”, „Przegląd budowlany”** oraz **„Kwartalnik Łódzki”**.

WOJEWODA ŁÓDZKI
DOROTA RYL

Politechnika Łódzka

Inżynier
budownictwa

Kwartalnik Łódzki

MIESIĘCZNIK
MATERIAŁY
BUDOWLANE
100 punktów za artykuły naukowe

PRZEGŁĄD
budowlany

ra wojewody, Sebastian Wall – pełnomocnik dyrektora ds. Strategii Konkurencyjności Instytutu Techniki Budowlanej, Hanna Gill-Piątek – radna Sejmiku Województwa Łódzkiego, Justyna Jabłońska reprezentująca Łódzki Wojewódzki Inspektorat Nadzoru Budowlanego w imieniu Doroty Dąbrowskiej, łódzkiego wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego, Anna Michalak – łódzka wojewódzka konserwator zabytków, Agnieszka Woźniak – okręgowy inspektor pracy w Łodzi, Jacek Zatorski – starosta bełchatowski, Jakub Lepalczyk – dyrektor Wydziału Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, ins. Jarosław Rybka – zastępca komendanta wojewódzkiego Policji w Łodzi, Mikołaj Pawełczyk – naczelnik Wydziału Przeciwdziałania Zagrożeniom Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi, Krystian Pietruszka – dyrektor Oddziału Łódzkiego Urzędu Dozoru Technicznego, Marcin Amróż – dyrektor Oddziału Łódzkiego GDDKiA, ojciec Krzysztof Ołdakowski – proboszcz Parafii Najświętszego Imienia Jezus w Łodzi.

Mieliśmy przyjemność gościć również reprezentantów Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa: Mieczysława Grodzkiego – wiceprezesa Krajowej Rady PIIB, Rafała Zarzyckiego – wiceprezesa Krajowej Rady PIIB, Filipa Pachlę – wiceprezesa Krajowej Rady PIIB, Cezarego Wójcika – sekretarza Krajowej Rady PIIB, Elżbietę Bryłę-Kluczny – skarbnika Krajowej Rady PIIB, Jarosława Suchorę – zastępcę przewodniczącej Krajowej Komisji Rewizyjnej reprezentującego Podkarpacką OIIB, Wojciecha Surowieckiego – dyrektora Krajowego Biura i Radosława Wojnowskiego – rzecznika prasowego PIIB.

Przybyli do nas przewodniczący i przedstawiciele okręgowych izb: Renata Staszak – przewodnicząca Rady Kujawsko-Pomorskiej OIIB, Joanna Gieroba – przewodnicząca Rady Lubelskiej OIIB, Krzysztof Wilde – przewodniczący Rady Pomorskiej OIIB, Jarosław Kukliński – przewodniczący Rady Warmińsko-Mazurskiej OIIB, Mirosław Boryczko – przewodniczący Rady Małopolskiej OIIB, Roman Lulis – przewodniczący Rady Mazowieckiej OIIB, Roman Karwowski – przewodniczący Rady Śląskiej OIIB, Ewa Maruszak – zastępca przewodniczącej Rady Podlaskiej OIIB, Artur Juszczyk – sekretarz Rady Lubuskiej OIIB, Sylwia Kozłowska-Kaliś – zastępca przewodniczącego Rady Podlaskiej OIIB, Grażyna Karpińska – zastępca przewodniczącego oraz Halina Kaniak – sekretarz Rady Opolskiej OIIB, Sylwia Kierdelewicz – przewodnicząca Okręgowej Komisji Rewizyjnej Warmińsko-Mazurskiej OIIB.

SPONSOR WYDARZENIA

Serdecznie dziękujemy sponsorowi – przedsiębiorstwu **AGAT S.A.**, którego zaangażowanie i wsparcie finansowe umożliwiło nadanie naszej uroczystości odpowiedniej rangi i podniosłego charakteru.

GOŚCIE HONOROWI

W wydarzeniu wzięło udział wielu gości honorowych, m.in.: senator Artur Dunin, w imieniu senatora Krzysztofa Kwiatkowskiego dyrektor biura Piotr Zimniak, Dorota Ryl – wojewoda łódzki, Hanna Zdanowska – prezydent Miasta Łodzi, Agnieszka Ryś – wicemarszałek województwa łódzkiego, Mariusz Dobrzeniecki – prezes Krajowej Rady Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa, Tobiasz Puchalski – dyrektor biu-

W uroczystości uczestniczyli też przedstawiciele uczelni technicznych: prof. Witold Pawłowski – prorektor ds. studenckich Politechniki Łódzkiej i prof. Artur Wirowski – dziekan Wydziału Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Politechniki Łódzkiej oraz prodziekani wydziału.

Na naszej uroczystości pojawili się także szefowie związków, stowarzyszeń naukowo-technicznych: Tomasz Nagórka – przewodniczący Związku Zawodowego „Budowlani”, adw. Paulina Tomaszewska-Lipartowska – dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Łodzi, adw. Agata Wróbel-Kryńska z Komisji ds. Współpracy z Zawodami Zaufania Publicznego Okręgowej Rady Adwokackiej, Krzysztof Kacprzak – przewodniczący Oddziału Łódzkiego Związku Zawodowego „Budowlani”, Marek Zackiewicz – zastępca przewodniczącej Zarządu Głównego Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa, Artur Matusiak – wiceprzewodniczący Łódzkiego Oddziału Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa w imieniu przewodniczącego Piotra Szymczaka, Grzegorz Rudzki – przewodniczący Piotrkowskiego Oddziału Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa, Przemysław Tabaka – prezes Oddziału Łódzkiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich, Andrzej Nieborak – prezes Oddziału Stowarzyszenia Elektryków Polskich w Sieradzu, Robert Cichowicz – prezes Łódzkiego Oddziału Polskiego Związku Inżynierów i Techników Sanitarnych, Marek Parol – prezes Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Pożarnictwa Oddział w Łodzi, Janusz Andrzejewski – prezes Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Komunikacji Oddział w Łodzi, Jacek Fidała – prezes Koła SEP nr 1 przy PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Bełchatów, Bogusława Gutowska – prezes Łódzkiego Oddziału Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego i Gazowniczego i Janusz Wdźczak – prezes Zarządu Regionalnej Izby Gospodarczej.

Mieliśmy przyjemność gościć szefów firm: Marka Olczyka – prezesa zarządu AGAT S.A., Jacka Michalaka – wiceprezesa Grupy Atlas, Jarosława Chudzika – prezesa firmy Intersoft, Jarosława Roksele – kierownika Wydziału Nadzoru Budowlanego PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Bełchatów, Ewę Bogusz – dyrektora ds. Rozwoju MIRBUD S.A, Arletę Jurkie-

Goście honorowi, fot. Patryk Zadworny

wicz – członka zarządu MCKB S.A., Lecha Sekyrę – prezesa Zarządu Polskiej Unii Ubocznych Produktów Spalania i Bartosza Zgorzelskiego – prezesa grupy BZB Projekt Biuro Zarządzania w Budownictwie.

Na naszym wydarzeniu pojawili się także przedstawiciele inżynierskich mediów: Magdalena Michalak-Szwarc – dyrektor i redaktor naczelna TVP Łódź, Krystyna Wiśniewska – redaktor naczelna czasopisma „Materiały Budowlane” oraz Grażyna Furmańczyk-Ziemińska – redaktor naczelna „Przeglądu Budowlanego”.

Serdecznie dziękujemy za gościnność dyrektorowi Teatru Muzycznego w Łodzi Marcinowi Zawadzie.

UROCZyste OTWARCIE Wydarzenia

Po przywitaniu gości honorowych rozpoczęła się oficjalna część wydarzenia, którą otworzył przewodniczący Rady ŁO-IIB Jacek Szer. W swoim przemówieniu podkreślił, że obchody Wojewódzkiego Święta Budowlanych to wyjątkowy dzień, w którym spotykamy się, aby uczcić dorobek naszej branży oraz ludzi, którzy ją współtworzą. „Z tej okazji pragnę złożyć wszystkim najserdeczniejsze życzenia pomyślności, satysfakcji z pracy zawodowej i nieustannej pasji w realizowaniu

Goście honorowi, fot. Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi

Uroczyste otwarcie wydarzenia, fot. Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi

kolejnych wyzwań inżynierskich” – powiedział. Przewodniczący Rady ŁOIB Jacek Szer nawiązał również do najważniejszych wydarzeń i inicjatyw 2025 roku, podkreślając przy tym integrację naszej społeczności oraz zaangażowanie środowiska inżynierskiego w rozwój zawodowy. Podkreślił, że praca inżyniera budownictwa jest istotna dla bezpieczeństwa całego społeczeństwa. Na zakończenie życzył udanych obchodów Wojewódzkiego Święta Budowlanych.

10

PRZEMÓWIENIA GOŚCI HONOROWYCH

Ważnym punktem uroczystości były wystąpienia zaproszonych gości honorowych, którzy skierowali do inżynierów budownictwa słowa uznania i podziękowania za ich codzienną pracę oraz wkład w rozwój regionu i kraju.

Senator Artur Dunin złożył serdeczne życzenia dla wszystkich inżynierów budownictwa – samych sukcesów i zadowolenia z wykonywanej pracy. „Dziękuję za kolejny rok budowania Polski” – dodał.

Wojewoda łódzki Dorota Ryl mówiła o wyzwaniach stojących przed inżynierami budownictwa. Złożyła wielkie wyrazy uznania za ich pracę: „Państwa praca jest ciężka, ale satysfakcjonująca. To właśnie Państwo zmieniają nasz kraj”. Na koniec życzyła udanych obchodów Wojewódzkiego Święta Budowlanych.

Prezydent Miasta Łodzi Hanna Zdanowska powiedziała: „bardzo mi miło być z Państwem w tym szczególnym momencie. Dziękuję za zmieniającą się Łódź, województwo, Polskę. Nie byłoby tego gdyby nie Państwo [...]. Budują Państwo to, co ważne, czyli jedność naszego społeczeństwa”. Podkreśliła, że inżynierowie budownictwa mają ogromny wpływ na bezpieczeństwo naszego społeczeństwa. Na koniec życzyła samych sukcesów oraz wielu powodów do radości.

Prezes Krajowej Rady PIIB Mariusz Dobrzeńcki poruszył temat sztucznej inteligencji w dzisiejszym świecie i jej ogromnego wpływu na społeczeństwo, pracę i codzienne życie. Podkreślił, że zawodu inżyniera budownictwa nie da się zastąpić. „Decyzje, które podejmujemy na co dzień są oparte na intuicji, doświadczeniu, wiedzy, praktyce, pracy i edukacji inżyniera [...]. Nasza praca ma trwały wpływ na otoczenie, na świat. To dzięki nam powstają konstrukcje, które rozwiązują współczesne problemy i są wyznacznikiem

rozwoju kierunku cywilizacji. Obiekty te są świadectwem połączenia nauki, doświadczenia i wiedzy inżynierskiej”. Podkreślił, że praca inżyniera budownictwa to misja wymagająca odwagi, podejmowania decyzji, odpowiedzialności za bezpieczeństwo ludzi. To praca łącząca precyzję, kreatywność i troskę. Prezes KR PIIB Mariusz życzył satysfakcji, motywacji oraz odwagi w podejmowaniu wyzwań technologicznych. „Niech każda rozpoczęta inwestycja będzie źródłem dumy, a każda zakończona – niech będzie dowodem kunsztu i profesjonalizmu” – dodał.

Wicemarszałek województwa łódzkiego Agnieszka Ryś złożyła serdeczne podziękowania wszystkim inżynierom budownictwa, bo to, tak jak podkreśliła: „dzięki nim otoczenie, w którym żyjemy, jest piękne”. Na koniec życzyła zdrowia, sukcesów i wsparcia najbliższych.

Piotr Zimniak, dyrektor biura przeczytał list od senatora Krzysztofa Kwiatkowskiego, który skierował serdeczne słowa do wszystkich zgromadzonych: „Wojewódzkie Święto Budowlanych to święto ludzi, którzy każdego dnia budują nas świat. To dzięki Wam powstają miejsca, w których się uczymy, pracujemy, mieszkamy [...]. Z całego serca dziękuję izbie za zorganizowanie dzisiejszego spotkania oraz za integrację środowiska, które ma ogromny wpływ na rozwój regionu i kraju”. Na koniec życzył satysfakcji i dumy z wykonywanej pracy.

Radna Sejmiku Województwa Łódzkiego Hanna Gill-Piątek wspomniała o akcji pomocy dla powodzian, podczas której inżynierowie budownictwa zjednoczyli się i pomogli potrzebującym. „To było wzruszające widzieć Państwa zaangażowanie” – dodała. Następnie odczytała list od przewodniczącej sejmiku województwa łódzkiego Małgorzaty Grabarczyk: „składam powinszowania z okazji Wojewódzkiego Święta Budowlanych. To doskonała okazja, podczas której wyrażamy wdzięczność za Państwa trud. Życzę Państwu zapału do dalszej pracy, satysfakcji i bezpieczeństwa na placach budowy”.

WRĘCZENIE ODZNACZEŃ I NAGRÓD

Stałym punktem obchodów Wojewódzkiego Święta Budowlanych jest wręczanie odznak przedstawicielom środowiska budowlanego województwa łódzkiego, jako wyraz uznania

za ich pracę na rzecz samorządu zawodowego oraz rozwój budownictwa regionu i kraju.

Na podstawie art. 138 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. oraz ustawy z dnia 16 października 1992 r. o orderach i odznaczeniach postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek wojewody łódzkiego za zasługi w działalności na rzecz społeczności lokalnej oraz za wkład w rozwój budownictwa Brązowym Krzyżem Zasługi odznaczony został przewodniczący Rady Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa Jacek Szer. Odznaczenie wręczyła wojewoda łódzki Dorota Ryl.

Odznaczeniem „Za zasługi dla budownictwa” uhonorowano Piotra Filipowiczowa i Zbigniewa Winkiela. Wyróżnienie to zostało nadane za szczególne osiągnięcia w dziedzinie architektury i budownictwa przez ministra właściwego do spraw budownictwa. Medale wręczyła Dorota Ryl – wojewoda łódzki wraz z przewodniczącym Rady ŁOIIB Jackiem Szerem.

Następnie wręczono Złote oraz Srebrne Honorowe Odznaki Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa osobom, które przez lata z oddaniem i pasją działają na rzecz naszego samorządu zawodowego. Odznaki te przyznawane są za szczególne osiągnięcia w pracy dla Izby. Złotą Honorową Odznakę Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa otrzymali: Jacek Fidała, Longin Grabarczyk, Zbigniew Kubiak, Szymon Langier, Damian Pawlak, Marek Olczyk i Andrzej Zwolski, natomiast Srebrną Honorową Odznakę Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa przyznano Piotrowi Gorzkiewiczowi, Wiesławowi Hałaszkiewiczowi, Bogdanowi Koteckiemu, Sławomirowi Mencwałowi, Erykowi Pakule, Krzysztofowi Majdasowi, Tomaszowi Sobczykowi, Henrykowi Tarnowskiemu, Bohdanowi Wielankowi i Emilii Zasadzie-Wile.

Wręczono także Medal Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa, który Rada Izby nadaje za szczególne zasługi dla samorządności oraz funkcjonowania i rozwoju Łódzkiej OIIB. Medale otrzymali: Zygmunt Adamski, Tadeusz Gruszczyński, Paweł Kisiel i Jan Michajłowski.

Odznaki i medale wręczyli wojewoda łódzka Dorota Ryl, prezes Krajowej Rady PIIB Mariusz Dobrzeńcki i przewodniczący Rady ŁOIIB Jacek Szer.

Przewodniczący Rady ŁOIIB Jacek Szer został odznaczony Brązowym Krzyżem Zasługi, fot. Patryk Zadworny

Sekretarz Rady ŁOIIB Piotr Filipowicz uhonorowany odznaczeniem „Za zasługi dla budownictwa”, fot. Patryk Zadworny

Wręczenie Złotych Honorowych Odznak PIIB, fot. Patryk Zadworny

Wręczenie Srebrnych Honorowych Odznak PIIB, fot. Patryk Zadworny

Laureaci Medalu Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa, fot. Patryk Zadworny

Podczas Wojewódzkiego Święta Budowlanych następuje także wręczenie Złotych Odznak „Zasłużony dla budownictwa”. Odznaki wręczył Tomasz Nagórka, przewodniczący Związku Zawodowego „Budowlani” nastąpiło osobom: Włodzimierzowi Babczyńskiemu, Jarosławowi Bednarkowi, Marii Bujacz, Wojciechowi Drozdowski, Wiesławowi Kalińskiemu, Kazimierzowi Kucharskiemu, Leszkowi Przybyłowi i Adamowi Różyckiemu.

Co roku Rada Programowa Wydawnictw wyróżnia osobę, której praca i zaangażowanie stanowią istotny wkład w rozwój „Kwartalnika Łódzkiego”. Laureatką tegorocznej nagrody „Złote Pióro” została Dagmara Kafar – doceniona za cykl artykułów opublikowanych w dziale „Prawo dla inżyniera” w czasopiśmie Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa. Jej publikacje wyróżniają się wysokim poziomem merytorycznym i przystępnym ujęciem złożonych kwestii prawnych.

Podczas Wojewódzkiego Święta Budowlanych ogłoszono także wyniki konkursu fotograficznego „Fotografujemy Budownictwo Województwa Łódzkiego 2025”, organizowanego corocznie przez ŁOIB. Celem inicjatywy jest uchwycenie piękna budownictwa naszego regionu. W tegorocznej edycji I miejsce zajął Michał Skowroński za zdjęcie ulicy Włókienniczej w Łodzi, II miejsce – Krystyna Janiszewska za fotografię budynków przy ul. Traugutta w Łodzi, III miejsce – Aleksandra Stelmaszczuk za zdjęcie skweru na Księżym Młynie. Wyróżnienie otrzymała Marcelina Bartłomiejczyk za fotografię pałacu w Ksawerowie. Nagrody wręczyła Beata Polkowska, przewodnicząca jury konkursu oraz Jacek Szer – przewodniczący Rady ŁOIB. Nagrodzone prace zostały opublikowane na łamach niniejszego wydania.

Łódzka OIIB, Oddział Łódzki Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa oraz Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Politechniki Łódzkiej byli współorganizatorami kolejnej edycji Konkursu im. profesora Władysława Kuczyńskiego na najlepszą pracę dyplomową wykonaną na Wydziale Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska PŁ. Laureatem nagrody za najlepszą pracę dyplomową magisterską zdobył Artur Pastuszak za pracę pt. „Analiza obliczeniowa katastrofy Champlains Tower South zlokalizowanego w mieście Surfside na Florydzie”. Promotorem pracy jest dr inż. Tomasz Waśniewski. Nagrodę za najlepszą pracę dyplomową inżynierską zdobyła Magdalena Wilczyńska za pracę pt. „Projekt wybranych elementów konstrukcji budynku biurowego z wewnętrznym atrium”. Promotorem pracy jest dr hab. inż. Michał Gołdyn. Statuetki wręczyli prof. Artur Wirowski – dziekan Wydziału Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Politechniki Łódzkiej, Artur Matusiak – wiceprzewodniczący Oddziału Łódzkiego Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa oraz Jacek Szer – przewodniczący Rady Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa.

Już po raz trzeci Łódzka Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa we współpracy z Wydziałem Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Politechniki Łódzkiej zorganizowała konkurs na artykuł pt. „POP budowlany – poznaj,

Laureaci Złotych Odznak „Zasłużony dla budownictwa”, fot. Patryk Zadworny

opisz, publikuj o zagadnieniach architektoniczno-budowlanych”. Ideą przedsięwzięcia jest doskonalenie umiejętności pisarskich oraz pogłębianie wiedzy technicznej studentów. Podczas tegorocznej uroczystości wręczono nagrody laureatom. Jury konkursu przyznało I miejsce Jakubowi Woźniakowi za artykuł pt. „Jak optymalnie projektować płatwie żelazne na stalowych halach przemysłowych?” oraz II miejsce Natalii Kudrze za tekst pt. „Natura jako mistrz budownictwa. Jak biomimetyka wpływa na projektowanie współczesnej architektury?”. Nagrodzone prace zostały opublikowane na łamach niniejszego numeru. Pamiątkowe dyplomy wręczyli prof. Artur Wirowski – dziekan Wydziału Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Politechniki Łódzkiej oraz Jacek Szer – przewodniczący Rady ŁOIB.

Następnie zgromadzeni obejrzeli krótki film prezentujący AGAT S.A. – firmę z Kuluszek specjalizującą się w projektowaniu, wykonawstwie i utrzymaniu sieci, urządzeń, systemów telekomunikacyjnych i teletechnicznych. Produkcja przybliżyła historię przedsiębiorstwa sięgającą 1990 roku, a także zawierała wypowiedzi założycieli, którzy wspominali początki działalności oraz jej rozwój na przestrzeni lat. Zaprezentowano również współczesne realizacje firmy obejmujące m.in. projekty prowadzone na arenie międzynarodowej. Dzisiejsza działalność AGAT S.A. to nowoczesna, dynamicznie rozwijająca się firma, obecna w wielu sektorach przemysłu.

CZĘŚĆ ARTYSTYCZNA I PODSUMOWANIE

Po zakończeniu oficjalnej części uroczystości goście wysłuchali wyjątkowego koncertu przebojów z musicalu „Mamma mia”. Wspaniałe wykonania popularnych utworów stworzyły niezwykle klimat i stały się pięknym dopełnieniem obchodów.

Następnie goście udali się na uroczystą kolację, która sprzyjała rozmowom w koleżeńskim i inżynierskim gronie. Był to doskonały moment na wymianę doświadczeń, refleksję, a także spotkania po latach. Wojewódzkie Święto Budowlanych to czas integracji, wspomnień i budowania więzi w środowisku zawodowym.

Serdecznie dziękujemy za obecność i jeszcze raz gratulujemy wszystkim odznaczonym.

Karolina Włodarczyk

Roszczenia w zamówieniach publicznych – czy da się dmuchać na zimne? – część II

W poprzednim numerze „Kwartalnika Łódzkiego” omówiono najczęstsze przyczyny powstawania roszczeń w zamówieniach publicznych oraz ich konsekwencje dla wykonawcy i inwestora. W drugiej części artykułu Autorzy skupiają się na praktycznych działaniach, które mogą ograniczyć liczbę roszczeń i sporów oraz poprawić efektywność realizacji inwestycji.

ZNACZENIE POPRAWNEJ ANALIZY DOKUMENTACJI PRZETARGOWEJ (WERYFIKACJA PFU, INWENTARYZACJA, SKAN 3D)

Przygotowanie rzetelnej oferty wymaga przede wszystkim szczegółowej analizy Programu funkcjonalno-użytkowego (PFU) pod kątem:

- kompletności i spójności zapisów,
- realności założeń (np. wymagań technicznych, harmonogramów),
- zakresu odpowiedzialności przypisanej wykonawcy,
- potencjalnych kolizji między załącznikami (mapami, decyzjami, wytycznymi branżowymi).

Firmy, które inwestują czas i środki w analizę dokumentacji jeszcze przed złożeniem oferty, minimalizują ryzyko podpisania niekorzystnej umowy oraz zyskują przewagę konkurencyjną.

Na etapie projektowym niezbędne jest wykonanie własnej inwentaryzacji, najlepiej uzupełnionej o skanowanie 3D. Pozwala to wcześniej wychwycić błędy i braki w dokumentacji PFU, ocenić rzeczywisty poziom trudności projektowych oraz ograniczyć ryzyko późniejszych zmian i roszczeń.

Kluczowym narzędziem ochrony interesów wykonawcy są wewnętrzne procedury dotyczące zgłaszania roszczeń oraz dokumentowania przeszkód i utrudnień. W praktyce oznacza to:

- bieżące prowadzenie dziennika budowy, z dokładnym zapisem uwag dotyczących zmian zakresu, kolizji, opóźnień, braku decyzji administracyjnych itp.,
- każdorazowe potwierdzanie wystąpienia przeszkód protokołem lub oficjalnym pismem do zamawiającego,
- zgłaszanie roszczeń w terminach umownych – nawet jeśli nie zostaną one od razu rozpatrzone. Ich brak może skutkować utratą prawa do waloryzacji,
- wdrożenie jednolitych formularzy i checklist do identyfikowania sytuacji ryzykownych.

Brak odpowiedniej dokumentacji uniemożliwia skuteczne dochodzenie roszczeń – zarówno na etapie rozmów z zamawiającym, jak i w ewentualnym postępowaniu sądowym.

JAK SIĘ ZABEZPIECZYĆ? PRAKTYCZNE REKOMENDACJE DLA ZAMAWIAJĄCYCH

Chociaż formuła „zaprojektuj i wybuduj” przenosi większość ryzyka technicznego na wykonawcę, zamawiający wciąż odpowiada za precyzyjne określenie potrzeb oraz prawidłowe przygotowanie i prowadzenie inwestycji.

Poniżej przedstawiono kluczowe działania, które mogą ograniczyć liczbę roszczeń i zapewnić sprawny przebieg realizacji projektu.

• Rzetelne przygotowanie Programu funkcjonalno-użytkowego (PFU)

PFU stanowi fundament kontraktu realizowanego w formule DB – wszelkie niejasności lub sprzeczności w tym dokumencie mogą stać się bezpośrednim źródłem sporów.

Zamawiający powinien zadbać, by PFU było przygotowane przez zespół interdyscyplinarny (branżyści, kosztorysant, prawnik) i opierało się na aktualnej i dokładnej inwentaryzacji technicznej – najlepiej uzupełnionej o skan 3D. Dokument powinien zawierać spójny opis wymagań technicznych, ale jednocześnie nie narzucać konkretnych rozwiązań projektowych bez wcześniejszych analiz. PFU nie powinno być ani zbyt ogólne (co generuje ryzyko sporów), ani zbyt szczegółowe (co z kolei ogranicza elastyczność projektową i może naruszać przepisy PZP).

• Sprawne i jednoznaczne udzielanie odpowiedzi na etapie pytań przetargowych

Niedokładne, lakoniczne lub niespójne odpowiedzi udzielane wykonawcom często stanowią podstawę do późniejszych roszczeń. Odpowiedzi muszą być zgodne z dokumentacją przetargową, wewnętrznie spójne i zatwierdzone przez zespół merytoryczny. Powinny także uwzględniać ewentualną konieczność modyfikacji SWZ/PFU, jeśli zmieniają istotne elementy zamówienia. Zalecane jest prowadzenie rejestru udzielonych odpowiedzi i ich wpływu na zakres zamówienia, co pozwala na uniknięcie chaosu interpretacyjnego po podpisaniu umowy.

• Jasne zdefiniowanie zakresu obowiązków w umowie i matrycy ryzyk

Umowa powinna precyzyjnie określać zakres obowiązków – wskazywać, które zadania należą do wykonawcy, a które do zamawiającego. Należy również uregulować procedurę zgłaszania roszczeń – określić terminy, formę, wymagane załączniki, sposób rozstrzygania. Warto doprecyzować, które elementy PFU mają charakter obligatoryjny, a które stanowią jedynie wytyczne projektowe.

Każdy zamawiający przed ogłoszeniem zamówienia powinien opracować matrycę ryzyk – dokument wskazujący, kto ponosi odpowiedzialność za poszczególne zdarzenia (np. brak zgód, decyzji, odkrycia konserwatorskie, kolizje).

Jedną z najczęstszych przyczyn opóźnień jest brak szybkiego podejmowania decyzji po stronie zamawiającego. Dlatego należy wyznaczyć koordynatora inwestycji, który będzie reagował na problemy zgłaszane przez wykonawcę, prowadził rejestr ustaleń z narad, z jednoznacznym wskazaniem decyzji i terminów, oraz planował cykliczne spotkania (np. co dwa tygodnie) z udziałem decydentów.

TWORZENIE MATRYCY RYZYK: CO POWINNA ZAWIERAĆ I JAK JĄ PRAWIDŁOWO OPRACOWAĆ

Matryca ryzyk to dokument (najczęściej w formie tabeli), który identyfikuje potencjalne zagrożenia dla realizacji inwestycji, przypisuje odpowiedzialność za dane ryzyko jednej ze stron kontraktu (lub obu), a także określa sposób reakcji na wystąpienie danego zdarzenia (np. waloryzacja wynagrodzenia, zmiana harmonogramu).

Matryca może stanowić załącznik do umowy lub PFU, jeśli obie strony wyrażają na to zgodę.

Poniżej przedstawiono typowe ryzyka w projektach „zaprojektuj i wybuduj”, które warto ująć w matrycy:

• ryzyka związane z dokumentacją przetargową:

- niepełna lub błędna inwentaryzacja,
- kolizje w PFU lub brak spójności z decyzjami formalnymi,
- błędne lub nieprecyzyjne odpowiedzi udzielone przed podpisaniem umowy.

• ryzyka techniczne:

- niezainwentaryzowane sieci w gruncie,
- odkrycia konserwatorskie,
- niejednoznaczny stan techniczny konstrukcji budynku (np. w przypadku rewitalizacji).

• ryzyka administracyjne:

- opóźnienia decyzji administracyjnych (WZ, ZUD, WUOZ, pozwolenie na budowę),
- brak decyzji ze strony zamawiającego (np. w zakresie zatwierdzenia koncepcji),
- konieczność uzyskania decyzji środowiskowej w trakcie realizacji.

• ryzyka zewnętrzne:

- wzrost cen materiałów (w przypadku kontraktów długoterminowych),
- zmiana przepisów prawa,
- niedostępność materiałów wskazanych w PFU (np. z powodu wycofania z produkcji).

Dobrze skonstruowana matryca ryzyk zapewnia:

- jasne określenie odpowiedzialności – mniej sporów i nieporozumień,

- możliwość oceny zasadności roszczeń – narzędzie w rękach inspektorów i zamawiającego,
- większą przewidywalność – projekt staje się bardziej kontrolowany,
- ochronę interesów obu stron – wykonawca może właściwie wycenić ryzyka, a zamawiający skutecznie chroni budżet.

DLACZEGO WARTO KORZYSTAĆ Z TECHNOLOGII 3D PRZY ZAMÓWIENIACH PUBLICZNYCH?

Skanowanie 3D (laserowe lub fotogrametryczne) zyskuje coraz większe znaczenie w zamówieniach publicznych – zwłaszcza w projektach rewitalizacyjnych, modernizacjach budynków oraz wszędzie tam, gdzie brakuje pełnej i aktualnej dokumentacji technicznej.

W połączeniu z modelem BIM (Building Information Modeling) technologia ta może znacząco ograniczyć ryzyka roszczeń, poprawić jakość dokumentacji oraz zwiększyć transparentność przetargu.

Tradycyjne inwentaryzacje opierają się na pomiarach ręcznych, często wykonywanych w pośpiechu i z ograniczonym dostępem do wszystkich przestrzeni.

Skanowanie 3D umożliwia natomiast:

- stworzenie dokładnego modelu obiektu z dokładnością do kilku milimetrów,
- inwentaryzację trudno dostępnych miejsc (np. dachów, strychów, piwnic, konstrukcji nośnych),
- ujawnienie deformacji konstrukcji niewidocznych gołym okiem,
- opracowanie realnych przekrojów, rzutów i powierzchni, które można bezpośrednio wykorzystać przy tworzeniu PFU.

Na podstawie chmury punktów można opracować dokładne rysunki DWG lub modele IFC, które stanowią rzetelną podstawę do opisu zakresu robót.

Dzięki temu PFU przestaje być dokumentem opartym na szacunkach – staje się narzędziem bazującym na danych technicznych.

NAJCZĘŚCIEJ POJAWIAJĄCE SIĘ BŁĘDY WYKONAWCY I INWESTORA

Roszczenia i konflikty w formule „zaprojektuj i wybuduj” wynikają często nie z czynników losowych, lecz z powtarzalnych błędów systemowych popełnianych przez obie strony kontraktu.

Zarówno wykonawcy, jak i inwestorzy nierzadko zaniedbują kluczowe obowiązki organizacyjne, formalne lub komunikacyjne, co skutkuje kosztownymi opóźnieniami i sporami.

BŁĘDY PO STRONIE WYKONAWCY:

- niedostateczna weryfikacja PFU oraz załączników (map, decyzji, warunków przyłączenia). Skutkiem są błędne założenia ofertowe i późniejsze roszczenia o „roboty dodatkowe”,
- opracowanie harmonogramów „pod przetarg”, bez realnej analizy ryzyk (sezonowość, uzgodnienia, terminy decyzji). To prowadzi do spiętrzenia robót i przekroczeń terminów,
- brak bieżącego dokumentowania przeszkód lub zgłaszanie ich nieformalnie i po terminie, co pozbawia

wykonawcę możliwości dochodzenia roszczeń lub podważenia naliczonych kar umownych. Prowadzi to do nieprawidłowego zarządzania dokumentacją roszczeniową,

- ograniczony udział projektantów zatrudnionych przez wykonawcę – często nie są włączani w proces w realizacji, co skutkuje opóźnieniami w uzgodnieniach lub błędami projektowymi,
- lekceważenie obowiązków wynikających z uzgodnień konserwatorskich, środowiskowych, ochrony zabytków itp.

Zamawiający nie mają często świadomości, że to oni są w pełni odpowiedzialni za treść i spójność dokumentów przetargowych, nawet jeśli faktycznie nie oni je przygotowywali.

BŁĘDY PO STRONIE ZAMAWIAJĄCEGO:

- brak świadomości odpowiedzialności za treść i spójność dokumentów przetargowych – PFU zawierają często sprzeczne wytyczne, niejasne opisy robót lub pomijają istotne elementy (np. prace rozbiórkowe, uzbrojenie terenu). Wykonawcy interpretują zapisy różnie, co prowadzi do konfliktów,
- opóźnione zatwierdzanie koncepcji, projektów branżowych, materiałów, co wstrzymuje postęp robót. Często wynika to z braku doświadczenia lub nadmiernego formalizmu,
- brak matryc ryzyk lub przypisywanie całej odpowiedzialności wykonawcy – nawet za kwestie leżące po stronie zamawiającego (uzgodnienia, dostępność terenu), co prowadzi do eskalacji sporów i braku podstaw do rozstrzygnięcia roszczeń,
- nieprecyzyjne lub sprzeczne odpowiedzi udzielanie na etapie postępowania przetargowego, które później są wykorzystywane jako argument w sporach. Brakuje mechanizmów walidacji treści odpowiedzi pod kątem ich zgodności z dokumentacją,
- ograniczenie się do roli kontrolnej zamiast aktywnego udziału w procesie budowlanym (np. w na-

radach, przeglądach robót, rozwiązywaniu kolizji). Utrudnia to szybką reakcję na problemy i buduje atmosferę konfliktu.

PODSUMOWANIE

Analiza roszczeń w formule „zaprojektuj i wybuduj”, w szczególności w projektach rewitalizacyjnych, wskazuje jednoznacznie, że kluczowe problemy wynikają z niedoprecyzowania dokumentacji, braku narzędzi kontroli ryzyka oraz nieskutecznej komunikacji między stronami.

Wbrew pozorom większość konfliktów nie ma charakteru losowego – są one konsekwencją zaniechań i zaniedbań po stronie zarówno zamawiających, jak i wykonawców.

Prawidłowo przygotowane PFU, rzetelna inwentaryzacja (najlepiej wsparta technologią skanowania 3D), jasno określona matryca ryzyk oraz precyzyjne umowy są podstawą ograniczenia ryzyk kontraktowych. To one pozwalają zminimalizować ryzyko rozbieżnych interpretacji, opóźnień oraz roszczeń.

Jednocześnie równie ważna jest jakość współpracy pomiędzy inwestorem a wykonawcą – zaufanie, regularny kontakt, szybkie podejmowanie decyzji i partnerskie podejście do rozwiązywania problemów znacząco zwiększają szansę na sukces realizacyjny.

Na współczesnym, dynamicznym rynku budowlanym, o sukcesie projektu coraz częściej decyduje nie tylko cena, ale jakość przygotowania, poziom zarządzania ryzykiem i wykorzystanie nowoczesnych technologii. Im lepsze przygotowanie na starcie, tym mniejsze prawdopodobieństwo sporu na mecie.

*mgr inż. Katarzyna Zuchmańska
Jan Pilarski*

BIBLIOGRAFIA:

- [1] CAS Report on Construction Disputes in Poland 2023–2024

Budownictwo z tradycją – krótka historia Dnia Budowlańca

Dnia 25 września obchodzimy Dzień Budowlańca – wyjątkowe święto wszystkich osób pracującej w branży budowlanej. To doskonała okazja do uhonorowania ciężkiej pracy, trudu, zaangażowania i profesjonalizmu tych, którzy każdego dnia tworzą przestrzeń, w której żyjemy.

Warto przypomnieć, że święto to ma dość długą tradycję sięgającą okresu przedwojennego. Szczególną popularność Dzień Budowlańca zyskał w okresie PRL-u, kiedy

to z polecenia ówczesnego ministra budownictwa zaczęto organizować liczne uroczystości, a pracowników nagradzano za wkład w rozwój budownictwa.

Do dziś pielęgnujemy tę tradycję, doceniając ludzi, dzięki którym budownictwo wciąż się rozwija i zmienia nasze otoczenie na lepsze.

Oprac. Karolina Włodarczyk

Zmiany w zasadach inwestowania – część II

W poprzednim numerze „Kwartalnika Łódzkiego” omówiliśmy najważniejsze, wdrażane właśnie, zmiany w przepisach prawnych dotyczących zasad przygotowania i realizacji inwestycji. Poszczególne wchodzące w życie zmiany przedstawiliśmy w ujęciu chronologicznym, poczynając od 1 stycznia 2026 r. Niniejszy artykuł stanowi kontynuację omówionych poprzednio zdarzeń.

21 WRZEŚNIA 2026 R.

Projekt rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, które zastąpi obecnie obowiązujące rozporządzenie z dnia 12 kwietnia 2002 r.

Zapowiedź zupełnie nowego rozporządzenia pojawiła się już w nowelizacji Prawa budowlanego z dnia 5 lipca 2018 r., wprowadzonej ustawą o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących (tzw. specustawą mieszkaniową lub lex deweloper).

Dopiero ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami określiła termin wdrożenia nowego rozporządzenia – 84 miesiące od dnia 20 września 2019., a więc do września 2026 roku.

Projekt nowego rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, choć nie został jeszcze uzgodniony międzyresortowo, to ze względu na swoją objętość oraz obszerną tematykę, został przekazany do opiniowania organom i instytucjom zewnętrznym, w tym izmom zawodowym inżynierów budownictwa oraz architektów.

W jego zakres włączono przepisy dotyczące warunków technicznych użytkowania budynków mieszkalnych, wraz ze związanymi z nimi instalacjami i urządzeniami technicznymi, dotychczas zawarte w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 sierpnia 1999 r.

Nowe przepisy wdrożą również w pełni dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1275 z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków.

Jak wskazano w uzasadnieniu opiniowanego projektu:

„Celem wydania nowego rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie jest m.in. przyjęcie rozwiązań, które będą odpowiadały aktualnym technologiom występującym w budownictwie, jak również przyspieszą i ułatwią proces realizacji inwestycji, będąc jednocześnie przejrzyste i zrozumiałe dla odbiorcy. Dlatego też proponowane zmiany mają na celu m.in. uaktualnienie warunków technicznych, ich ulepszenie i uproszczenie, a także doprecyzowanie przepisów, które aktualnie budzą wątpliwości interpretacyjne.”

Projekt odpowiada więc na liczne uwagi środowisk związanych z inwestowaniem, wskazujące na to, że zasady ustalone w 2002 r. nie nadążają za postępem oraz potrzebami i możliwościami nowoczesnego budownictwa.

Co ważne, zrezygnowano z zapisów nakładających obowiązek uzyskiwania opinii lub uzgodnień, uznając, że kwestie te powinny mieć rangę ustawową, a nie przepisów wykonawczych. W konsekwencji należy się spodziewać, że wspomniane zasady zostaną wprowadzone kolejnymi nowelizacjami do odpowiednich ustaw.

Poza warstwą czysto lingwistyczną, która dotyczy używania pojęć „powinien”, „musi”, „może”, stosowania formy bezosobowej lub liczby pojedynczej i mnogiej, projekt rozporządzenia zawiera:

- przepisy ogólne dotyczące stosowania rozporządzenia,
- zagadnienia dotyczące zabudowy i zagospodarowania działki budowlanej,
- przepisy określające warunki techniczne dla budynków i urządzeń z nimi związanych, które podzielono stosownie do tematyki w nich zawartej,
- określenie warunków techniczne użytkowania budynków mieszkalnych,
- przepisy przejściowe i końcowe.

Na uwagę zasługuje też szeroki katalog, obejmujący aż dwaście załączników, obejmujących m.in.:

- wykaz Polskich Norm powołanych w przepisach projektu rozporządzenia,
- wymagania związane z oszczędnością energii,
- wyjaśnienia dotyczące klas reakcji na ogień,
- graficzne przedstawienie określania niektórych odległości zawartych w przepisach.

Warto przypomnieć, że te spośród Polskich Norm, które są enumeratywnie uwzględnione w przepisach ogólnie obowiązującego prawa (ustawach lub rozporządzeniach), stają się obowiązujące do stosowania.

Wydaje się, że czasu na wprowadzenie w życie nowych przepisów rozporządzenia określającego warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie jest wystarczająco. Jednak ze względu na obszerność tego aktu prawnego, włączenie się wszystkich środowisk w ustalenie ostatecznej wersji tego rozporządzenia jest niezbędne. Szczególnie istotne będą uwagi osób posiadających wiedzę praktyczną w projektowaniu i realizacji obiektów budowlanych.

1 PAŹDZIERNIKA 2026 R.

Rejestr Urbanistyczny

Wkrótce przestaną obowiązywać dotychczasowe zasady uregulowane w art. 67c ustawy o planowaniu i zagospoda-

rowaniu przestrzennym, dotyczące tworzenia, aktualizacji i udostępniania danych o planach zagospodarowania przestrzennego województwa, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, planów miejscowych, miejscowych planów odbudowy oraz miejscowych planów rewitalizacji – przy wykorzystaniu infrastruktury informacji przestrzennych, w postaci ujednoliconych metadanych.

Zastąpi je i znacznie rozszerzy publiczny Rejestr Urbanistyczny (RU) – prowadzony centralnie, cyfrowo, bezpłatnie oraz powszechnie dostępny dla jednostek samorządu terytorialnego wszystkich poziomów oraz pozostałych zainteresowanych.

Ustawodawca zakłada, że wprowadzenie RU – jako wiarygodnego, kompletnego i stale aktualizowanego źródła danych i informacji – zwiększy efektywność zarządzania przestrzenią, ułatwi partycypację społeczną, zapewni transparentność procedur planistycznych, jak również przyspieszy procesy inwestycyjne. Ułatwi też, a może w niektórych sytuacjach nawet umożliwi, podejmowanie świadomych, bo opartych na rzetelnych danych, decyzji biznesowych.

Rejestr Urbanistyczny umożliwi:

- 1) wyszukiwanie zbiorów oraz usług danych przestrzennych na podstawie zawartości odpowiadających im metadanych oraz wyświetlanie zawartości metadanych,
- 2) przeglądanie zbiorów m.in. poprzez: wyświetlanie, nawigowanie, powiększanie i pomniejszanie, przesuwanie lub nakładanie na siebie zobrażowanych zbiorów oraz wyświetlanie objaśnień symboli kartograficznych i zawartości metadanych,
- 3) pobieranie kopii zbiorów lub ich części oraz – gdy jest to możliwe – umożliwienie bezpośredniego dostępu do tych zbiorów,
- 4) przekształcanie zbiorów w celu osiągnięcia interoperacyjności zbiorów i usług danych przestrzennych,
- 5) uruchamianie usług danych przestrzennych.

W Rejestrze Urbanistycznym docelowo gromadzone będą informacje i dane z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego niezwłocznie po ich wytworzeniu. W szczególności obowiązek ten dotyczy danych przestrzennych następujących dokumentów:

- 1) uchwał o przystąpieniu do sporządzania aktów planowania przestrzennego oraz gminnego programu rewitalizacji,
- 2) wniosków o sporządzenie lub zmianę planów ogólnych lub planów miejscowych oraz wniosków o uchwalenie zintegrowanych planów inwestycyjnych,
- 3) diagnoz sporządzanych przez wójtów (burmistrzów lub prezydentów miast) służących: wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, sporządzeniu lub zmianie gminnego programu rewitalizacji oraz ocenie aktualności i stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji,
- 4) uchwał o szczegółowym trybie i harmonogramie opracowania projektu strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego,

5) diagnoz sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej, z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych, w tym miejskich obszarów funkcjonalnych, przygotowywanych w ramach opracowania projektu strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego,

6) aktów planowania przestrzennego wraz z uzasadnieniem, a także ich projektów,

7) uchwał w sprawie wyznaczenia obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji, uchwał o przyjęciu gminnych programów rewitalizacji oraz uchwał w sprawie ustanowienia na obszarze rewitalizacji Specjalnej Strefy Rewitalizacji,

8) uchwał o przyjęciu strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego,

9) wniosków o wydanie i wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, tj. decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, z wyłączeniem wniosków dotyczących inwestycji lokalizowanych na terenach zamkniętych na mocy decyzji Ministra Obrony Narodowej,

10) uchwał w sprawie aktualności planu ogólnego oraz planów miejscowych oraz oceny aktualności i stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji,

11) zarządzeń zastępczych wojewody w sprawie uchwalenia aktów planowania przestrzennego,

12) rozstrzygnięć nadzorczych wojewody stwierdzających nieważność aktów planowania przestrzennego,

13) wyroków sądów administracyjnych dotyczących decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, tj. decyzji o warunkach zabudowy lub decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz aktów planowania przestrzennego.

Do końca trzeciego kwartału 2026 r. w RU powinny znaleźć się wszystkie informacje obecnie umieszczane w Biuletynach Informacji Publicznej, a także dane archiwalne, które już teraz podlegają standaryzacji. Termin ten najprawdopodobniej zostanie jednak wydłużony. Ministerstwo przygotowało projekt nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (nr UD 316). Jeśli przygotowane nowelizacje zostaną uchwalone przez Sejm, to Rejestr Urbanistyczny osiągnie pełną funkcjonalność z dniem 1 lipca 2029 r.

E-DORĘCZENIA

Usługa publiczna e-Doręczenia zastępuje tradycyjny, papierowy list polecony doręczany za pokwitowaniem przez operatora pocztowego. Dzięki niej podmioty publiczne, obywatele i firmy mogą korzystać ze skutecznych doręczeń elektronicznych z dowolnego miejsca wyposażonego w dostęp do internetu, po dokonaniu autoryzacji na indywidualnym koncie elektronicznym.

Doręczenia elektroniczne są prawnie równoważne tradycyjnej przesyłce poleconej za potwierdzeniem odbioru. Obecnie już niemal wszystkie podmioty publiczne, przedsiębiorcy i zawody zaufania publicznego mają obowiązek posiadania adresu do doręczeń elektronicznych zarejestrowanego w bazie adresów do doręczeń elektronicznych i prowadzenia korespondencji za ich pośrednictwem.

Podmioty zarejestrowane przed 31 grudnia 2024 r. w CEIDG muszą aktywować adres do e-Doręczeń najpóźniej z dniem 1 października 2026 r. Dokonanie tej aktywacji oznacza, że korespondencja kierowana do takiego podmiotu w pierwszej kolejności będzie miała formę elektroniczną (nawet jeśli wniosek pierwotnie składany był w wersji papierowej). Dopiero w wyjątkowych, uzasadnionych prawnie czy technicznie sytuacjach, podmiot taki będzie otrzymywał korespondencję w formie tradycyjnej.

Z tym tematem łączy się ogólny proces elektronicznej procedur w budownictwie, który wdrażany jest od kilku lat przez Główny Urząd Nadzoru Budowlanego. System e-Budownictwo umożliwia złożenie wszelkich pism, oświadczeń oraz wniosków, zawiadomień i zgłoszeń drogą elektroniczną. Obecnie w systemie dostępne są 34 wzory różnych formularzy, które:

- są zgodne z obowiązującymi przepisami,
- zawierają kompletny wykaz wymaganych załączników,
- posiadają szereg czytelnych objaśnień pomocnych przy ich wypełnianiu.

W ramach systemu e-Budownictwo dostępne są też inne systemy elektroniczne (również w aplikacjach mobilnych):

- EDB – umożliwiający prowadzenie dziennika budowy w wersji cyfrowej,
- c-KOB – umożliwiający prowadzenie książki obiektu budowlanego w wersji cyfrowej,
- CEEB – zawierający ewidencję emisyjności budynków, gromadzącą stale aktualizowane informacje na temat źródeł ogrzewania budynków, a także przeglądów przewodów kominowych,
- e-CRUB – zawierający rejestr osób posiadających uprawnienia budowlane,
- e-Wykonania – serwis z ogłoszeniami wykonań zastępczych robót budowlanych oraz opracowań technicznych (ocen i ekspertyz technicznych) zlecanych na terenie całego kraju przez organy administracji architektoniczno-budowlanej i organy nadzoru budowlanego,
- e-SNRWB – zawierający wykaz zakwestionowanych wyrobów budowlanych,
- RWDZ – zawierający rejestr wniosków i decyzji o pozwoleniu na budowę oraz niektórych zgłoszeń budowlanych, prowadzony z odniesieniem do mapy ewidencyjnej.

Funkcjonalność wszystkich ww. systemów jest ustawicznie modyfikowana na skutek wnoszonych uwag i sugestii osób, które na co dzień z nich korzystają. Dzięki temu stają się one bardziej intuicyjne.

Trwają prace nad stworzeniem i wdrożeniem do 2027 r. systemu SOPAB, który będzie narzędziem przeznaczonym dla organów administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego, a służącym do rozpatrywania wyłącznie wniosków i spraw dotyczących procesu inwestycyjnego. System ten połączy cyfrowe usługi Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego i umożliwi wygodną pracę z dokumentami elektronicznymi. Docelowo zintegrowany zostanie także z danymi gromadzonymi w systemie RWDZ,

rejestrze kontroli obowiązkowych oraz rejestrze katastrof budowlanych.

PODSUMOWANIE

Wdrażane właśnie nowelizacje przepisów prawnych, regulujących proces przygotowania i realizacji inwestycji obejmują dwa główne wątki:

- zmiany systemowe dotyczące planowania zagospodarowania przestrzennego, które w efekcie mają przynieść zahamowanie negatywnych zjawisk urbanistycznych,
- elektroniczanie procesów i procedur związanych z przygotowaniem, projektowaniem oraz realizacją przedsięwzięć inwestycyjnych.

W obecnej sytuacji podstawową trudność stanowi fakt, że nowelizacje dwóch głównych ustaw regulujących procedury inwestycyjne: ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz Prawa budowlanego, są efektem prac legislacyjnych dotyczących wielu odrębnych ustaw. Dopiero aktywność podmiotów korzystających ze znowelizowanych przepisów, objawiająca się w składanych wnioskach i uwagach, daje możliwość dokonania korekt powstałych nieścisłości czy też wątpliwości interpretacyjnych.

mgr Dagmara Kafar

ŹRÓDŁA

- [1] Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.)
- [2] Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1688 ze zm.)
- [3] Ustawa z dnia 4 kwietnia 2025 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2025 r. poz. 527)
- [4] Ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 195)
- [5] Ustawa z dnia 7 lipca 1995 r. Prawo budowlane (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 418)
- [6] Ustawa z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1045 ze zm.)
- [7] Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 572)
- [8] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1225 ze zm.)

INTERsoft®

Kompleksowe oprogramowanie BIM dla architektury i budownictwa

ArCADia
BIM

ARCHITEKTURA

WOD.-KAN.

ELEKTRYKA

OGRZEWANIE/WENTYLACJA

R3D3-RAMA 3D

EUROZŁĄCZA

SIECI

**NOWOCZESNY SOFTWARE
DLA KAŻDEJ BRANŻY.
UŻYWAJ OSOBNO
LUB POŁĄCZ W SYSTEM.**

*System
ArCADia BIM*

INTERsoft sp. z o.o., generalny dystrybutor ArCADiasoft – producenta systemu ArCADia BIM
90-057 Łódź, ul. Sienkiewicza 85/87, tel. 42 6891111, SKLEP INTERNETOWY: www.intersoft.pl

Dworzec Łódź Kaliska

– nowa brama miasta

Zakończono jedną z największych inwestycji kolejowych w Łodzi: przebudowę stacji Łódź Kaliska. To już trzecia modernizacja obiektu, przy czym ostatnia odmieniła nie tylko sam gmach dworca, lecz także jego najbliższe otoczenie.

POCZĄTKI BUDOWY

– 40 LAT STARAŃ O LINIĘ KOLEJOWĄ

Historia tej stacji sięga 1862 roku, kiedy to na terenach należących wówczas do Prus powołano Komitet Budowy Kolei Żelaznej z Wrocławia do Warszawy. Komitet zwrócił się do władz Królestwa Prus o zgodę na budowę połączenia, które miało prowadzić przez Wrocław i Łódź, a następnie łączyć się z linią warszawsko-wiedeńską.

Przez wiele lat projekt był jednak konsekwentnie odrzucany. Sprzeciw wobec budowy podobnej trasy pannał również w administracji rosyjskiej, zarządzającej Łodzią. Z przyczyn militarnych nie chciano dopuścić do otwarcia linii kolejowej prowadzącej w stronę zachodniej granicy imperium.

Dopiero w 1898 roku, po trwającej trzy dekady kampanii przekonywania wysokich urzędników carskich, Mikołaj II podpisał zgodę na poprowadzenie magistrali Warszawa–Kalisz. Postawiono jednak warunek: tor miał powstać w szerokim, „rosyjskim” rozstawie 1524 mm, aby w razie konfliktu stano-

Rys. 2. Dorożki przed budynkiem dworca, źródło: Narodowe Archiwum Cyfrowe

wił naturalną barierę wobec niemieckiej sieci kolejowej. W tym samym czasie zapadła decyzja o budowie nowego przystanku kolejowego w Łodzi.

Inwestycję zlokalizowano na obszarze miejskiego lasu, z którego do dziś

zachowały się Park na Zdrowiu oraz Park Poniatowskiego. W tamtym okresie teren ten pozostawał na obrzeżach miasta, około trzech kilometrów od centrum, co wynikało z obowiązującego w imperium wymogu sytuowania stacji co najmniej trzy wiorsty od zwartej zabudowy.

SECESYJNY DWORZEC Z 1902 ROKU

W 1902 roku powstał nowy dworzec według projektu architekta Czesława Domaniewskiego. Secesyjne założenie szybko uznano za jeden z najokazalszych budynków użytkowych w Łodzi.

Pociągi dojeżdżały na stację po specjalnym wiadukcie, a zadaszone perony, wsparte na dekoracyjnych, żeliwnych kolumnach, prowadziły prosto do przestronnego holu wykończonego drewnianą boazerią, mosiężnymi detalami i kryształowymi przeszkleniami. Nad całością górowała wieża zegarowa z iglicą. Przed wejściem rozciągał się szeroki brukowany plac, na którym stały omnibusy i dorożki. W okolicy

Rys. 1. Widok zewnętrzny budynku parowozowni, źródło: Narodowe Archiwum Cyfrowe

ulokowano też warsztaty, parowozownię, magazyny, wieżę wodną i mieszkania dla kolejarzy. Pierwszy skład wjechał na stację 15 listopada 1902 roku.

Losy dworca bywały burzliwe. Podczas walk o Łódź w listopadzie 1914 roku niemieckie wojska ostrzeliwały obiekt artylerią i bombardowały go z powietrza, niszcząc między innymi wieżę ciśnień. Cztery lata później, 11 listopada 1918 roku, stacja ponownie znalazła się w centrum starć – powstańcy pod dowództwem Stefana Pudłarza wyparli broniących jej Niemców. Tragiczny epizod miał tu miejsce również we wrześniu 1946 roku, kiedy to w katastrofie kolejowej zginęło 21 osób, a ponad 40 zostało rannych.

LATA 80. I 90. – ZBURZENIE SECESYJNEGO DWORCA

Kiedy pod koniec XX wieku pojawiła się potrzeba przebudowy dworca, początkowo wybrano projekt Rudolfa Lacherta, syna wybitnego modernisty Bohdana Lacherta, jednak ostatecznie uznano go za zbyt kosztowny.

Stary budynek funkcjonował więc aż do lat 80., kiedy to zamknięto go i przeniesiono obsługę pasażerów do tymczasowej hali od strony Alei Unii.

W 1994 roku oddano do użytku nowy gmach według projektu Jana Gorgula, stworzonego przy wsparciu Marka Skurnóga i Wojciecha Garzyńskiego. Mimo że miał on nawią-

Rys. 3. Pociąg towarowy przejeżdżający obok budynku parowozowni (1924–1939 rok), źródło: Narodowe Archiwum Cyfrowe

zywać do wyburzonego secesyjnego dworca, inwestycja nie została w pełni domknięta. Prace po wschodniej stronie stacji przerwano, pozostawiając fragmenty niedokończonego wiaduktu i zarośnięte miejsca pod przyszłe perony. Nieużytkowane przejście podziemne w stronę dworca autobusowego stanowiło symbol niedokończonej modernizacji, a trzy wschodnie perony stały się czołowymi, obsługiwanymi wyłącznie od północy.

SPADEK ZNACZENIA STACJI I POWRÓT INWESTYCJI

Między 2017 a 2021 rokiem stacja straciła na znaczeniu z uwagi na brak połączeń obsługiwanych przez PKP InterCity.

W kwietniu 2020 rozpoczęto remont, w ramach którego dokończono budowę wschodniego wiaduktu i zmodernizowano układ torów po stronie zachodniej. Nowe perony 4 i 5 oddano do użytku w listopadzie 2022 roku, a wraz z wejściem w życie grudniowego rozkładu jazdy zakończono modernizację.

Po ponad dwóch dekadach uruchomiono ukończony wiadukt nad aleją Bandurskiego, wdrożono komputerowe sterowanie ruchem i wymieniono torowisko.

OBECNY DWORZEC – SZKLANA PRZESTRZEŃ I MIEDZIANE DETALE

W 2023 roku podjęto decyzję o kolejnej, gruntownej przebudowie całej stacji. Inwestycję zakończono po dwóch latach i pod koniec października 2025 roku oddano do użytku zupełnie nowy Dworzec Łódź Kaliska.

Zachowano trójnawową formę budynku i połączono go z tunelem prowadzącym od alei Włókniarzy do ulicy Unii Lubelskiej. Główna bryła otrzymała proste, przeszkłone elewacje od strony placu i parkingów, wykończone oksydowaną miedzią. Surowiec

Rys. 4. Dworzec przed remontem, źródło: lodz.pl

ten wybrano ze względu na jego nawiązanie do architektury pobliskich obiektów. Na dachu środkowej nawy zamontowano długi świetlik, którego motywy powtórzono we wnętrzu.

Co ciekawe, podczas prac odkryto fragmenty ceramicznej posadzki z oryginalnego dworca z 1902 roku, które obecnie można oglądać w tunelu, opatrzone stosowną informacją.

Na parterze umieszczono kasy, poczekalnię z częścią dla dzieci oraz lokale przeznaczone na usługi gastronomiczne i prasowe. Docelowo mają się tu pojawić także skrytki bagażowe, automaty vendingowe, bankomat i biletomat, a piętra bocznych skrzydeł przeznaczono na biura spółek kolejowych.

Dworzec dostosowano do potrzeb osób o ograniczonej mobilności, usuwając bariery architektoniczne i wprowadzając rozwiązania, takie jak ścieżki prowadzące, plany dotykowe, tabliczki w Braille'u czy toalety dla osób z niepełnosprawnościami. Wstawiono nowe windy oraz elektroniczne tablice informacyjne.

Zadbano także o ekologię: budynek wyposażono w energooszczędne oświetlenie, nowoczesną wentylację z klimatyzacją i ogrzewanie podłogowe. Przekształcono również teren wokół dworca, budując nowy plac komunikacyjny z miejscami dla autobusów, samochodów, rowerów oraz stacją ładowania pojazdów elektrycznych. Przy dworcu znajduje się także parking oraz postój taksówek.

Koszt całej inwestycji wyniósł 64 mln zł brutto, z czego część pokryto z budżetu państwa. Za realizację odpowiadały Polskie Koleje Państwowe S.A., a wykonawcą została firma SKB LDR z Warszawy. Projekt przygotowała pracownia An Archi Group z Gliwic.

Dominik Zadworny

ŹRÓDŁA:

[1] architekturaibiznes.pl

[2] pkp.pl

[3] transport-publiczny.pl

Rys. 5,6. Dworzec po remoncie, fot. Karolina Włodarczyk

Techniczna metamorfoza willi Ludwika Meyera – rewitalizacja Mediateki MeMo w Łodzi

Rewitalizacja budynku przy ul. Moniuszki 5 w Łodzi, dawnej willi przemysłowca Ludwika Meyera, stanowi przykład kompleksowego i wieloaspektowego przedsięwzięcia, które harmonijnie łączy ochronę dziedzictwa architektonicznego z wdrożeniem nowoczesnych rozwiązań funkcjonalnych i technologicznych.

ZAKRES PRAC

Obiekt, zaprojektowany przez Hilarego Majewskiego i wzniesiony w 1887 roku, wymagał gruntownych działań zarówno konstrukcyjnych, jak i konserwatorskich.

Zakres prac obejmował m.in.: pełne zabezpieczenie struktury nośnej, renowację zabytkowej elewacji, całkowitą przebudowę wnętrza z uwzględnieniem nowych funkcji oraz instalację zaawansowanych systemów teletechnicznych, automatyki budynkowej i BMS. Przestrzeń budynku przystosowano do obowiązujących standardów dostępności, zachowując przy tym oryginalne walory estetyczne i układ przestrzenny.

Finalnie willa została przekształcona w nowoczesną instytucję kultury – Mediatekę MeMo – dostępną, otwartą dla mieszkańców i w pełni zintegrowaną z cyfrowym środowiskiem użytkowym, stanowiącą wzorcowy przykład współ-

czesnej rewitalizacji zabytkowej zabudowy miejskiej.

ETAP KONSTRUKCYJNY I ZABEZPIECZENIE OBIEKTU

Na początku realizacji konieczne było podjęcie pilnych prac interwencyjnych ze względu na zły stan techniczny budynku.

Dotychczasową więźbę dachową oraz zniszczone stropy drewniane całkowicie rozebrano, a w ich miejsce wprowadzono nową konstrukcję dachową oraz prefabrykowane stropy żelbetowe, które znacznie poprawiły sztywność i stabilność całego obiektu.

Dodatkowo, w zachodniej części willi zaprojektowano i wykonano dwie ramy żelbetowe, które przejęły nowe obciążenia związane z funkcją budynku publicznego. Wzmocniono także fundamenty oraz wykonano nową izolację przeciwwilgociową.

Rys. 2. Stan obiektu przed rekonstrukcją – widoczny brak stropów drewnianych

Rys. 1. Wizualizacja fasady Mediateki MeMo

Rys. 3. Cały budynek z widocznym szklanym zadaszeniem

Istotnym zakresem przebudowy była oficyna, w której konieczna okazała się całkowita wymiana stropów. W tym samym miejscu zbudowano od podstaw nową klatkę schodową oraz szyby windowy – oba elementy powstały w technologii żelbetu, zapewniając trwałość i bezpieczeństwo eksploatacyjne.

W ramach całej inwestycji znacząco zmodyfikowano układ komunikacyjny, dostosowując go do współczesnych wymagań funkcjonalnych i standardów projektowania przestrzeni publicznych.

INTEGRACJA PRZESTRZENI I ROZWIĄZANIA ARCHITEKTONICZNE

Jednym z kluczowych rozwiązań projektowych było zintegrowanie przestrzeni wewnętrznych poprzez zadaszenie dziedzińców oraz budowę kładek komunikacyjnych, łączących różne części kompleksu.

Konstrukcje nośne wykonano ze stali zabezpieczonej antykorozyjnie i przeciwpożarowo, a przeszklenia dachowe oraz balustrady – w technologii szkła hartowanego i laminowanego. Elementy montażowe wkomponowano w strukturę w sposób zapewniający estetykę oraz trwałość. Zadaszenie umożliwiło doświetlenie wnętrza światłem naturalnym oraz stworzenie wielofunkcyjnej przestrzeni niezależnej od warunków atmosferycznych.

INSTALACJE I TECHNOLOGIE WSPIERAJĄCE FUNKCJONOWANIE BUDYNKU

W budynku wdrożono nowoczesne systemy instalacyjne, zapewniające bezpieczeństwo, komfort i efektywne zarządzanie obiektem. Zainstalowano system sygnalizacji pożaru połączony z miejskim monitoringiem straży pożarnej, monitoring CCTV, kontrolę do-

stępu oraz systemy przeciwwłamaniowe i oddymiające.

Całość objęto zintegrowanym systemem BMS (*Building Management System* – system do automatycznego sterowania budynkiem), wspieranym przez sieć Wi-Fi i nowoczesną infrastrukturę teletechniczną.

Obiekt wyposażono w wentylację mechaniczną i klimatyzację VRF, a oświetlenie wykonano w technologii energooszczędnej z systemami awaryjnymi.

W piwnicy Mediateki zlokalizowano węzeł cieplny, obsługujący zarówno ogrzewanie, jak i ciepłą wodę użytkową, a system oddymiania dziedzińców oparto na mechanicznym wyciągu i grawitacyjnym nawiewie powietrza, zwiększając bezpieczeństwo pożarowe.

KOMFORT UŻYTKOWANIA

Obiekt dostosowano do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i ograniczoną

Rys. 4. Budynek przed rozpoczęciem prac budowlanych

mobilnością. Zastosowanie windy panoramicznej oraz odpowiednie ukształtowanie posadzek umożliwiły dostęp do wszystkich kondygnacji. Platforma przy estradzie ułatwia dostęp do podwyższonego parteru, a każda kondygnacja wyposażona jest w toalety przystosowane dla osób z niepełnosprawnościami. Oznaczenia Braille'a, obustronne poręcze, systemy AV sterowane pilotem oraz estetyczne, kontrastowe oznaczenia na przeszkleniach tworzą spójny system dostępności i bezpieczeństwa.

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ I EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA

Choć inwestycja nie obejmowała zastosowania odnawialnych źródeł energii, wiele rozwiązań zostało dobranych zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Budynek zasilany jest z miejskiej sieci ciepłowniczej, co eliminuje lokalną emisję spalin. Woda opadowa jest retencjonowana i odprowadzana z zastosowaniem regulatorów przepływu, ograniczających obciążenie sieci kanalizacyjnej. Eksploatacja obiektu nie generuje nadmiernego hałasu ani zapylenia, a zastosowane oświetlenie LED oraz systemy automatyki pozwalają na efektywne zarządzanie zużyciem

energii. Dodatkowo, w procesie budowy i wyposażenia zastosowano materiały o wysokiej trwałości i odporności biologicznej, co znacząco wydłuża cykl życia budynku.

PRACE KONSERWATORSKIE

Willa przy ul. Moniuszki 5 widnieje w rejestrze zabytków (nr A/84), a cała działka należy do obszaru wpisanego jako urbanistyczne założenie Pasażu Meyera.

Prace konserwatorskie poprzedzono badaniami stratygraficznymi i petrograficznymi, na podstawie których odtworzono stolarkę drzwiową i okienną (w tym stylizowaną na wzór oryginalny, z odpornością ogniową), dekoracje sztukatorskie (wewnętrzne i zewnętrzne), historyczną kolorystykę elewacji, układ ogrodu z centralną rozetą bukszpanową, ogrodzenie żeliwne i reprezentacyjne wejście główne. W trakcie prac odkryto pozostałości ukrytej sztukaterii na ścianie zachodniej oficyny – zachowane fragmenty poddano konserwacji i ekspozycji.

PODSUMOWANIE

Rewitalizacja Mediateki MeMo potwierdza, że możliwe jest pogodzenie historycznego dziedzictwa z najnowszymi wymaganiami użytkowymi, tech-

nicznymi i społecznymi. Projekt ten stanowi przykład świadomego i odpowiedzialnego podejścia do zabytkowej architektury – takiego, które nie tylko chroni przeszłość, ale aktywnie wpisuje ją w potrzeby współczesności.

Dzięki starannej integracji architektury z technologią oraz ścisłej współpracy z konserwatorami obiekt zyskał nowe życie i funkcję. Z dawnej willi przemysłowca powstała nowoczesna, dostępna i tętniąca życiem instytucja kultury. Mediateka MeMo stała się modelowym przykładem miejskiej rewitalizacji XXI wieku – projektem, który łączy szacunek dla historii z wizją przyszłości.

Kamil Leśniak

BIBLIOGRAFIA

- [1] <https://rewitalizacja.uml.lodz.pl/dzialania/nowe-centrum-lodzi/moniuszki-35/>
- [2] <https://plasterlodzki.pl/rewitalizacja-moniuszki-3-i-5-foto/>
- [3] Dane oraz zdjęcia udostępnione przez firmę P.R.B. BUDOMAL Artur Leśniak
- [4] <https://www.modernizacjaroku.org.pl/pl/edition/4024/object/4658/rewitalizacja-zabytkowych-budynkow-na-cele-nowoczesnej-mediateka-memo-w>

Inwestycje łódzkie w skrócie

„Archicom pod klucz”, który pozwala wprowadzić się do w pełni wykończonego mieszkania bez konieczności dodatkowych prac. Osiedle Zenit rozbudowuje się konsekwentnie, a kolejne etapy inwestycji pokazują, że nowoczesne projekty mieszkaniowe w Łodzi przyciągają coraz szersze grono zainteresowanych.

Źródło: Urbanity.pl

Źródło zdjęcia: Propertydesign

W Łodzi powstaje nowa inwestycja mieszkaniowa – Lawinowa 18, realizowana przez firmę CAMAR. Projekt obejmuje zabudowę bliźniaczą o powierzchni od 94 do 140 m², wpisując się w trend rozwoju kameralnych osiedli o podwyższonym standardzie. W planach znajduje się strefa wypoczynkowa z saunami, sala klubowa, kino pod chmurką oraz prywatny park o powierzchni około 4 tys. m² z ogrodem pełnym owoców i warzyw. Tak szeroki wachlarz udogodnień wciąż stanowi rzadkość na łódzkim rynku mieszkaniowym. Projektowane domy będą miały pełnowymiarowe piętra bez skosów oraz ogródki i tarasy, a część z nich również garaże i instalację rekuperacji. Budynki zyskają elewacje z ręcznie formowanej cegły, a całe osiedle zostanie ogrodzone i zamykane, co ma zapewnić mieszkańcom poczucie prywatności.

Źródło: Urbanity.pl

Źródło zdjęcia: Rynekpierwotny.pl

Przy placu Hallera w Łodzi w szybkim tempie powstaje jeden z najbardziej imponujących i technologicznie zaawansowanych budynków sądowych w Polsce. Wykonawcy przygotowują się już do zawieszenia tradycyjnej wiechy. Zakończono etap budowy podziemnej części obiektu, a konstrukcja naziemna zbliża się do finalizacji – wykonano około 90 procent struktury. Na niskich kondygnacjach trwa montaż instalacji wentylacyjnych, elektryki i teletechniki, równoległe prowadzone są roboty wykończeniowe. W nadchodzących miesiącach zaplanowano ukończenie stanu surowego, a następnie przystąpienie do prac nad fasadą i elewacjami wokół wewnętrznego patio. Za realizację inwestycji odpowiada konsorcjum firm Balzola Polska, Lantania SA i EBS BUD. Przedstawiciele wykonawcy wskazują, że priorytetem do końca roku jest maksymalne zaawansowanie robót przed nadjeściem zimy. Nowy budynek będzie obejmował osiem pięter nad ziemią oraz jedną kondygnację podziemną o łącznej powierzchni przekraczającej 25,5 tysiąca m². Projekt podzielono na trzy funkcjo-

nalne strefy: administracyjną, archiwalną i techniczną. Podziemia zajmą garaże oraz pomieszczenia technologiczne. Budynek zostanie wyposażony w nowoczesne rozwiązania, takie jak system wideokonferencji, cyfrowa rejestracja rozpraw oraz specjalnie przygotowany „pokój przesłuchań” zapewniający komfort osobom szczególnie wrażliwym, zwłaszcza dzieciom. W otoczeniu sądu zaplanowano ponad 2,3 tysiąca m² zieleni, a także rowerowe stojaki, ławki i elementy małej architektury. Realizacja obejmuje pełne wyposażenie obiektu, system BMS zarządzający infrastrukturą techniczną, instalacje przeciwpożarowe oraz podziemne zbiorniki retencyjne. Koszt przedsięwzięcia przekracza 267 milionów złotych brutto, a czas realizacji wynosi trzy i pół roku. Za projekt architektoniczny odpowiada firma Industria Project, a inwestorem jest Sąd Apelacyjny w Łodzi. Nowa siedziba Sądu Rejonowego, o kubaturze przekraczającej 127 tysięcy m³, zapowiada się jako obiekt łączący nowoczesność, energooszczędność i funkcjonalność. Po zakończeniu inwestycji Łódź zyska budynek, który może stać się wzorcem dla przyszłych projektów wymiaru sprawiedliwości w Polsce.

Źródło: Urbanity.pl

Źródło zdjęcia: materiały prasowe Balzola

Między ulicami Gdańską a Żeromskiego powstaje nowoczesny kompleks mieszkaniowo-usługowy, który ma tchnąć nowe życie w zaniedbany wcześniej obszar poprzemysłowy. Luxsfera, realizowana przez firmę BL Development powiązaną z Budomałem, rozwija się w oparciu o przepisy specustawy „lex deweloper”. Projekt zakłada przekształcenie fragmentu dawnego terenu fabrycznego w atrakcyjne miejsce do życia i spędzania wolnego czasu. Kluczowym elementem inwestycji jest rewaloryzacja historycznej hali szedowej z 1911 roku, należącej niegdyś do Zakładów Mechanicznych i Fabryki Tłenu „Franciszek Wagner i S-ka”. Obiekt figurujący w Gminnej Ewidencji Zabytków nie zniknie z mapy miasta. Część jego charakterystycznej konstrukcji zostanie zachowana i włączona w ogólnodostępną przestrzeń, pod której zadarszeniem pojawi się gastronomia, zieleń i strefy rekreacji. Wzdłuż ul. Żeromskiego powstaje współczesny budynek frontowy domykający pierzeję, a w głębi działki zaplanowano kameralne dziedzińce z terenami zielonymi i miejscami wypoczynku. Mieszkańcy będą mogli korzystać

z takich udogodnień jak basen, tarasy rekreacyjne czy strefa spa. Zabudowa połączy funkcje mieszkaniowe, usługowe i społeczne, tworząc nową przestrzeń integracji dla okolicznych mieszkańców. Pomimo że projekt nadal oczekuje na pozytywną decyzję radnych miasta, pierwszy etap inwestycji już wystartował. Dotyczy on fragmentu terenu, który nie jest objęty procedurą „lex deweloper”, choć stanowi integralną część całego urbanistycznego założenia. Powstający obecnie budynek od strony ul. Gdańskiej stanowi pierwszy widoczny krok w kierunku nowego oblicza tej części Łodzi.

Źródło: Urbanity.pl

Źródło zdjęcia: Propertydesign

Nowe Centrum Łodzi doczeka się długo wyczekiwanej inwestycji transportowej. Miasto rozpoczęło procedurę przetargową na budowę linii tramwajowej, która po raz pierwszy kompleksowo zintegruje tę część miasta z dworcem Łódź Fabryczna. Nowa trasa połączy ul. Kopcińskiego z aleją Rodziny Grohmanów oraz ul. Węglową, skąd tramwaje pojadą dalej do Łodzi Fabrycznej, wykorzystując istniejące torowisko w al. Rodziny Poznańskich. Projekt zakłada całkowicie nowy przebieg infrastruktury. Obecny wiadukt na Kopcińskiego ma zniknąć z krajobrazu, a torowisko zostanie poprowadzone na poziomie al. Rodziny Grohmanów. Taki układ sprawi, że przesiadki na autobusy kursujące ul. Tuwima staną się dużo wygodniejsze, bez konieczności pokonywania schodów. Tramwaje pojadą północną stroną alei, skrócą następnie w ulicę Wierzbową, obok siedziby ZWiK, by przejechać przez teren zajezdni MPK, który w przyszłości ma zostać przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową. Inwestycja nabiera szczególnego znaczenia ze względu na szybki rozwój Nowego Centrum Łodzi. W rejonie pomiędzy ul. Tramwajową i Węglową powstają

nowe budynki mieszkalne, a kolejne są planowane. Dzięki nowemu torowisku przyszli mieszkańcy zyskają szybkie i wygodne połączenie z resztą miasta, co może ograniczyć ruch samochodowy i sprzyjać ekologicznym formom przemieszczania się. Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z harmonogramem, budowa rozpocznie się w 2026 roku. Nowa linia zostanie udostępniona pasażerom dwa lata później, w 2028 roku, otwierając kolejny etap komunikacyjnego rozwoju centrum Łodzi.

Źródło: Urbanity.pl

Źródło zdjęcia: Propertydesign

Przy ulicy Pabianickiej powstanie nowoczesny budynek wielorodzinny, w którym zamieszka ponad 150 rodzin. Miasto podpisało już umowę z generalnym wykonawcą, co oznacza, że pierwsze prace startują niebawem. Plan zakłada budowę pięciokondygnacyjnego obiektu z 153 mieszkaniami o różnorodnych metrażach oraz funkcjonalnych układach. W ofercie znajdzie się 8 kawalerek, 76 mieszkań dwupokojowych oraz 29 trzypokojowych lokali o powierzchniach od 26 do 71 m². Cała konstrukcja zostanie wzniesiona z wykorzystaniem technologii prefabrykacji, dzięki której proces budowy staje się szybszy, a także bardziej oszczędny pod względem energii i materiałów. Na terenie osiedla powstaną również elementy sprzyjające integracji mieszkańców i jakości życia. Zaplanowano plac zabaw, a także dom dziennego pobytu dla seniorów. Parter uzupełnią dwa lokale przeznaczone na działalność usługowo-handlową. Ekologiczne rozwiązania również wpisano w projekt. Na dachu pojawią się panele fotowoltaiczne, a część przestrzeni zostanie pokryta zielonymi dachami. Mieszkańcy skorzystają też z no-

wej zieleni wokół budynku. Lokalizacja inwestycji to teren przy ulicy Pabianickiej 5/13, blisko placu Niepodległości, parku Legionów i hali Górniak. Nowe mieszkania miejskie mają pomóc w zaspokojeniu rosnącego zapotrzebowania na przystępne cenowo lokale w tej części Łodzi, wzmacniając ofertę mieszkaniową miasta i poprawiając warunki życia przyszłych lokatorów.

Źródło: Urbanity.pl

Źródło zdjęcia: lodz.pl

W centrum Łodzi powstają trzy nowoczesne parkingi wielopoziomowe, które znacząco usprawnią system parkowania w śródmieściu. Inwestycja zapewni ponad 600 nowych miejsc postojowych, uporządkuje przestrzeń ulic i chodników oraz poprawi komfort kierowców, pieszych i rowerzystów. Zakończenie prac planowane jest przed końcem 2026 roku. Budowa trzech obiektów parkingowych w centrum miasta wchodzi w finalny etap. Przedsięwzięcie ma rozwiązać problem ograniczonej liczby miejsc postojowych oraz przyczynić się do uporządkowania przestrzeni publicznej, co pozwoli na lepsze jej wykorzystanie z korzyścią dla wszystkich użytkowników. Projekt ma również poprawić estetykę i funkcjonalność obszaru śródmiejskiego. Najbardziej zaawansowane prace realizowane są przy ul. Wschodniej 62/64. Zakończono zasadnicze roboty żelbetowe oraz murowanie ścian wewnętrznych. Wykonawcy prowadzą prace instalacyjne, w tym montaż systemów wentylacyjnych, elektrycznych i sanitarnych. Na dachu trwają roboty związane z układaniem warstw spadkowych i izolacji. Wykonywane są także prace

wykończeniowe, obejmujące przygotowanie podłogi i montaż izolacji w lokalach usługowych. Podobny stopień zaawansowania osiągnięto na budowie przy ul. Wschodniej 67. Ukończono główną konstrukcję żelbetową oraz prace murarskie. Obecnie prowadzone są roboty instalacyjne oraz prace związane z wykonaniem pokrycia dachowego i izolacji termicznej. Równolegle realizowane jest przygotowanie posadzek do wykonania powłok żywicznych. Kolejny obiekt przy ul. Tuwima 12 posiada już ukończoną konstrukcję żelbetową. Aktualnie prowadzone są roboty instalacyjne, w tym montaż systemów technicznych niezbędnych do późniejszych prac wykończeniowych, które rozpoczną się jeszcze w tym roku. Wszystkie inwestycje realizowane są zgodnie z przyjętym harmonogramem. Jeśli tempo prac zostanie utrzymane, mieszkańcy Łodzi będą mogli korzystać z nowych parkingów wielopoziomowych jeszcze przed końcem 2026 roku.

Źródło: Urbanity.pl

Źródło zdjęcia: Urbanity.pl

Oprac. Patryk Zadworny

Budowa Roku 2024. Zwycięskie realizacje z udziałem inżynierów ŁOIIB

Farma Wiatrowa Mierzyn

Miło nam poinformować, że nagrodę I stopnia w konkursie Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa „Budowa Roku” otrzymała Farma Wiatrowa Mierzyn 58,5 MW zlokalizowana w gminie Karlino (powiat białogardzki, województwo zachodniopomorskie). Przy realizacji inwestycji uczestniczyli następujący członkowie ŁOIIB:

- Inżynier kontraktu: **EKO-WIATR BIS Krzysztof Stach, Sieradz**
- Koordynator Zespołu Inżyniera kontraktu: **dr inż. Mateusz Chmielewski**
- Inspektorzy nadzoru: **mgr inż. Paweł Długosz (branża konstrukcyjno-budowlana)**.

Farma wiatrowa obejmuje 15 turbin Nordex typu N 131, każda o mocy nominalnej 3,9 MW. W ramach inwestycji wykonano także drogi dojazdowe z placami montażowymi i zjazdami z dróg gminnych i powiatowych. Zrealizowano przebudowę dróg gminnych i zjazdów z drogi powiatowej, ułożono linie kablowe SN z rurociągiem teletechnicznym oraz wybudowano linię napowietrzną WN. Łączna moc farmy wiatrowej wynosi 58,5 MW. Szacuje się, że ilość energii wytworzonej przez farmę będzie równa rocznemu zapotrzebowaniu na prąd ponad 68 tys. gospodarstw domowych. Powierzchnia zabudowy wynosi 294,53 m². Cały proces realizacji przedsięwzięcia trwał 24 miesiące. Serdecznie gratulujemy i życzymy kolejnych udanych realizacji.

Oprac. Karolina Włodarczyk

Ludowy Klub Sportowy Gałkówek

Z przyjemnością informujemy, że członkowie Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa zostali uhonorowani nagrodą III stopnia w Konkursie Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa „Budowa Roku” za realizację inwestycji „Budynek klubowy LKS Gałkówek wraz z infrastrukturą techniczną” zlokalizowanej przy ul. Głównej 183 w Gałkowie Dużym, w gminie Kolaszki.

- **Inwestor:** Gmina Kolaszki
- **Projektant:** **mgr inż. arch. Anna Rogut** – Biuro Projektowe JAKBUD, Piotrków Trybunalski
- **Wykonawca:** REM-DOM Leszek Głuszek

W realizacji inwestycji uczestniczyli następujący członkowie ŁOIIB:

- mgr inż. **Marcelina Bartłomiejczyk** – projektant, branża konstrukcyjna
- mgr inż. **Izabela Drobnik-Kamińska** – projektant, branża instalacje sanitarne
- inż. **Jerzy Jakubowski** – projektant, branża instalacje elektryczne
- mgr inż. **Mirosław Gałaj** – inspektor nadzoru branża sanitarna

- mgr inż. **Krzysztof Kasprzyk** – inspektor nadzoru branża budowlana
- mgr inż. **Włodzimierz Domański** – inspektor nadzoru branża elektryczna
- mgr inż. **Leszek Głuszek** – kierownik budowy, właściciel firmy REM-DOM

Nagrodzona inwestycja obejmowała budowę nowoczesnego, parterowego budynku klubowego o powierzchni użytkowej blisko 400 m². Obiekt pełni funkcję zaplecza sportowego i społecznego dla lokalnej społeczności – znajdują się w nim szatnie, sala konferencyjna, siłownia oraz przestrzeń integracyjna.

Budynek wyróżnia się elegancką i zarazem skromną formą architektoniczną. Zastosowano duże przeszklenia, elewację z paneli aluminiowych imitujących drewno oraz grafitowej cegły klinkierowej, co pozwoliło wpisać nowy obiekt w otaczający krajobraz wiejski i leśny. Wyraźnie zaakcentowane wejście, pełniące także funkcję bramy na teren boiska, podkreśla reprezentacyjny charakter inwestycji.

Dzięki przemyślanym rozwiązaniom projektowym i wysokiej jakości wykonawstwa powstał obiekt, który nie tylko spełnia standardy techniczne i funkcjonalne, ale również integruje mieszkańców i podnosi atrakcyjność regionu.

Gratulujemy wyróżnionym inżynierom i życzymy dalszych sukcesów zawodowych.

Oprac. Agata Marszał

Miejski Dom Kultury w Radomsku – modernistyczna koncepcja budynku użyteczności publicznej

W sercu Radomska, przy ulicy Brzeźnickiej 5, znajduje się instytucja odgrywająca istotne znaczenie w strukturze miasta, która od ponad pięćdziesięciu lat pełni rolę głównego centrum kulturalnego regionu – Miejski Dom Kultury (MDK). Jego obecność wpływa na dynamikę przestrzeni miejskiej – działa jako generator aktywności kulturalnej, rozrywkowej i edukacyjnej. Wiele osób przychodzi tu nie tylko na wydarzenia, ale także na zajęcia, co sprawia, że obiekt funkcjonuje także jako miejsce spotkań społecznych.

GENEZA INWESTYCJI I ZAŁOŻENIA PROJEKTOWE

Jego historia rozpoczyna się w roku 1962, kiedy to w dniu 1 maja wmurowano akt erekcyjny pod budowę nowego domu kultury projektu Józefa Zbigniewa Polaka z zespołem warszawskiej pracowni „Kozia 3”.

Budynek przekazano do użytkowania 7 listopada 1967 r., a formalności związane z jego uruchomieniem zakończono pod koniec grudnia tegoż roku.

Od 1 stycznia 1968 roku instytucja wystartowała jako Powiatowy Dom Kultury, by z czasem przyjąć swoją miejską formułę i stać się komunalną placówką o osobowości prawnej.

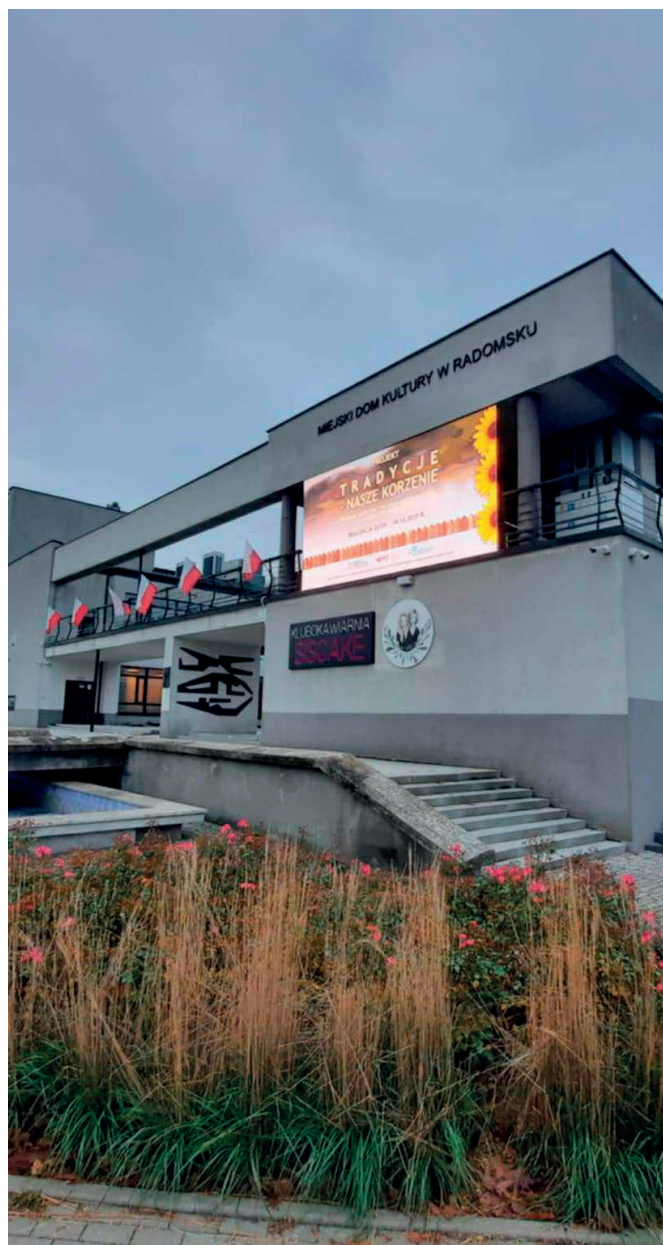
MODERNISTYCZNA FORMA I KONSTRUKCJA BUDYNKU

Z punktu widzenia architektonicznego budynek MDK-u powstał w okresie, gdy w Polsce dominowała architektura modernistyczna, skoncentrowana na funkcjonalności i użyteczności społecznej.

Konstrukcja żelbetowa, pozwalająca na elastyczne przeznaczenie pomieszczeń, umożliwiła adaptację przestrzeni zarówno na potrzeby sal widowiskowych, galerii, jak i pracowni artystycznych.

Rys. 1. Widok elewacji frontowej MDK w Radomsku,
fot. Patryk Zadworny

Rys. 2. Widok na główne wejście,
fot. Patryk Zadworny

Rys. 3. Detal na elewacji, fot. Patryk Zadworny

Projektanci zaplanowali przestronne hole, łatwo dostępne galerie i widowiskową salę, co wpisywało się w ideę „domu kultury” jako miejsca spotkań, warsztatów i wydarzeń masowych.

ADAPTACJA PRZESTRZENI UŻYTKOWEJ

Warto podkreślić, że MDK funkcjonuje jako przestrzeń otwarta dla wielu dziedzin: działają tu pracownie plastyczne, zespoły taneczne, teatralne, wokalne, klub filmowy, klub seniora czy sekcje hobbystyczne – wszystkie mieszczące się w różnorodnych salach budynku.

Nieodzownym elementem domu kultury jest kino – w tym przypadku kino cyfrowe „Pasja”. Dzięki wsparciu Polski Instytut Sztuki Filmowej instytucja wyposaża się w nowy ekran, nagłośnienie i aparaturę cyfrową, a od 2012 roku kino cyfrowe przyciąga kilkadziesiąt tysięcy widzów rocznie.

Co ciekawe, w latach 2008–2018 MDK pełnił rolę Regionalnej Sceny Teatr im. Stefana Jaracza w Łodzi i gościł na swojej scenie czołowych aktorów polskich oraz spektakle zawodowe.

MODERNIZACJE TECHNICZNE KONSTRUKCJI

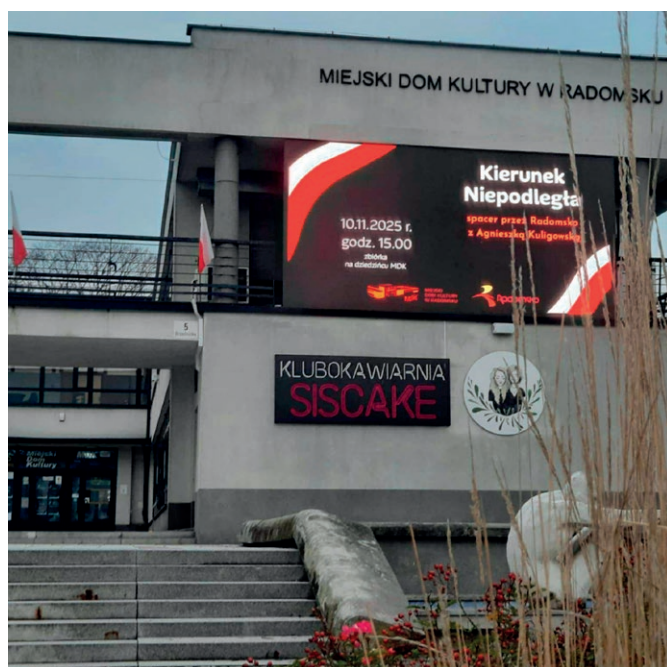
Choć od momentu oddania obiektu do użytku upłynęło wiele lat, to jego struktura konstrukcyjna i układ przestrzenny pozwoliły na liczne modernizacje techniczne.

Na przestrzeni lat sala widowiskowa i scena kameralna zyskały nowe systemy nagłośnienia, oświetlenia, kurtyny dźwiękochłonne, a także mobilną scenografię, co czyniło budynek nie tylko miejscem lokalnych przedstawień amatorskich, lecz także wydarzeń o zasięgu regionalnym i krajowym.

Warto podkreślić, że pod względem architektonicznym adaptacja sali na funkcję kina wymagała współpracy między działem inwestycji a projektantami wewnątrz – zmiany w układzie widowni, akustyce, wygłuszeniu oraz integracji nowoczesnej technologii z istniejącą strukturą budynku.

Analizując budynek od strony materiałowej i instalacyjnej, warto zwrócić uwagę, że modernizacje ostatniej dekady nie ograniczyły się jedynie do wymiany foteli czy ekranów, ale objęły wymianę instalacji elektrycznych, oświetlenia LED, systemów wentylacyjno-klimatyzacyjnych, a także poprawę dostępności dla osób z niepełnośprawnościami. To zgodne z trendami rewitalizacji obiektów kultury w Polsce, które wymagają coraz większej elastyczności i wielofunkcyjności przestrzeni.

Choć nie każdy remont jest szczegółowo relacjonowany, wiadomo, że „MDK” pozyskał znaczące dofinansowanie na modernizację budynku – przykładowo gmina Radomsko pozyskała kwotę rzędu 3,7 miliona złotych na ten cel.

Rys. 4. Fragment elewacji z tablicą informacyjną i ekranem multimedialnym, foto. Patryk Zadworny

Rys. 5. Dziedziniec wewnętrzny z rzeźbą, fot. Patryk Zadworny

MDK DZISIAJ

Współczesność przynosi nowe wyzwania, ale również nowe możliwości – Miejski Dom Kultury w Radomsku jest dziś członkiem *European Network of Cultural Centres* (ENCC), co świadczy o aspiracjach i otwartości instytucji na współpracę europejską.

W aspekcie architektoniczno-inżynierskim oznacza to konieczność stałego dostosowania budynku do współczesnych standardów: modernizacja infrastruktury IT, zapewnienie odpowiednich warunków termicznych i akustycznych, wprowadzenie rozwiązań dla osób z niepełnośprawnościami, a także adaptację przestrzeni wielofunkcyjnych zgodnie z potrzebami współczesnych wydarzeń kulturowych.

Instytucja kultury w takim budynku musi być elastyczna: sala widowiskowa może stać się przestrzenią konferencyjną, galeria – miejscem wystawy multimedialnej, a pracownia – przestrzenią coworkingu artystycznego.

W całym narracyjnym kontinuum MDK-u trzeba podkreślić, że architektura budynku – choć nie wpisana formalnie na listę zabytków – stała się przestrzenią pokoleń. Pomieszczenia, w których młodzi plastycy zestawiali swoje prace, sceny, na których występowali mieszkańcy Radomska, kino cyfrowe, w którym premierowo wyświetlano filmy niszowe – to wszystko tworzy materialną tkankę wspomnień.

W STRONĘ PRZYSZŁOŚCI

Patrząc w przyszłość, warto zwrócić uwagę, że wyzwania stojące przed domami kultury zmieniają się – integracja cyfrowa, hybrydowe formy wydarzeń, rosnące wymagania techniczne dotyczące transmisji i nagłośnienia, a także standardy ekologiczne i energooszczędnościowe.

Budynek MDK-u w Radomsku, dzięki swojej pierwotnej konstrukcji i elastycznej przestrzeni, ma dobrą bazę do tych transformacji.

Inwestycje w termomodernizację, w adaptację przestrzeni pod różnorodne formaty (warsztaty online, streaming, przestrzeń coworkingowa), a także w zachowanie wartości estetycznych i społecznych uczynią go instytucją przyszłości.

Co więcej, planowana jest modernizacja piwnic i stropów nad „Café Clubem” w budynku Domu Kultury, o której informowano jakiś czas temu.

Warto zatem traktować go nie tylko jako „dom kultury”, ale jako żywy organizm – architektoniczny i funkcjonalny – który przez ponad pół wieku służył i nadal służy mieszkańcom Radomska.

PODSUMOWANIE

Miejski Dom Kultury w Radomsku to nie tylko instytucja kulturalna – to budynek i infrastruktura, które przez lata ewoluowały, by sprostać zarówno potrzebom artystycznym, jak i technicznym.

Jego historia architektoniczna, modernizacyjna i funkcjonalna jest opowieścią o mieście, o jego mieszkańcach i ich aspiracjach, a także o tym, jak przestrzeń budynku może wspierać rozwój kultury, edukacji i integracji społecznej.

Patryk Zadworny

ŹRÓDŁA:

- [1] Archiwum Miejskiego Domu Kultury w Radomsku. (b.d.). Historia Miejskiego Domu Kultury. Pobrano z: <https://www.archiwum.mdkradomsko.pl/o-mdk/historia/>
- [2] Archiwum Miejskiego Domu Kultury w Radomsku. (b.d.). 50-lecie MDK w Radomsku. Pobrano z: <https://www.archiwum.mdkradomsko.pl/o-mdk/50-lecie-mdk/>
- [3] Miejski Dom Kultury w Radomsku. (b.d.). O nas. Pobrano z: <https://mdkradomsko.pl/o-nas/>
- [4] Radomsko.pl – Oficjalny portal miasta. (b.d.). Kultura w Radomsku. Pobrano z: <https://www.radomsko.pl/kultura>

Rozstrzygnięcie konkursu „POP budowlany – Poznaj, opisz, publikuj o zagadnieniach architektoniczno-budowlanych”

Łódzka Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa we współpracy z Wydziałem Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska oraz Wydziałem Chemicznym Politechniki Łódzkiej już po raz trzeci zorganizowała konkurs dla studentów na artykuł poświęcony tematyce architektoniczno-budowlanej.

Tekst miał dotyczyć prezentacji nowych lub historycznych obiektów budowlanych, zagadnień związanych z projektowaniem, wznoszeniem, utrzymaniem i użytkowaniem obiektów budowlanych lub wytwarzaniem materiałów budowlanych.

Celem konkursu jest nie tylko rozwijanie pasji i warsztatu pisarskiego młodych inżynierów, lecz także promowanie wiedzy technicznej i zachęcanie do podejmowania własnych badań naukowych.

Studenci mieli czas do 27 kwietnia na nadsyłanie swoich prac. Konkurs „POP budowlany” cieszył się dużym zainteresowaniem. Wpłynęło wiele interesujących tekstów poruszających różnorodne zagadnienia i prezentujących twórcze podejście studentów do wybranych tematów. Jury ocenia-

ło prace pod względem merytoryki, oryginalności tematu, a także atrakcyjności przekazu.

W tegorocznej edycji nagrodzono dwa artykuły:

- **I miejsce: „Jak optymalnie projektować płatwie zetowe na stalowych halach przemysłowych?”: Jakub Woźniak**
- **II miejsce: „Natura jako mistrz budownictwa. Jak biomimetyka wpływa na projektowanie współczesnej architektury?”: Natalia Kudra**

Laureatom serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów na drodze zawodowej, a czytelników zachęcamy do lektury poniższych tekstów.

Jak optymalnie projektować płatwie zetowe na stalowych halach przemysłowych?

WSTĘP

W typowych halowych konstrukcjach nośnych stosuje się kilka wariantów układów płatwiowych. Najbardziej tradycyjnym rozwiązaniem są pełnościenne kształtowniki walcowane na gorąco – przede wszystkim dwuteowniki IPE oraz szerokostopowe HEA/HEB, cenione za prostotę obliczeń i bezproblemową dostępność w standardowych długościach handlowych. Alternatywę stanowią cienkościenne przekroje gięte na zimno: ceowniki, sigmy czy przekroje omega, które pozwalają znacząco zmniejszyć masę elementu kosztem bardziej złożonej analizy niestateczności miejscowej i dystorsyjnej.

Dla bardzo dużych rozpiętości projektuje się układy kratownicowe, w których stosuje się rury zamknięte lub dwuteowniki jako pasy i krzyżulce. Systemy te umożliwiają osiąganie rozpiętości niedostępnych dla belek pełnościennych, choć wymagają złożonych prefabrykowanych połączeń i dodatkowych stężeń.

Wśród cienkościennych profili giętych na zimno szczególnie popularność zdobyły płatwie z zetownikami, które łączą lekkość z łatwością montażu quasi-ciągłych układów belkowych. Dzięki geometrii pozwalającej na wzajemne „wsunięcie” półek uzyskuje się proste zakłady podporowe, a przy odpowiednim doborze grubości i stężeń *Anti-Sag* można osiągnąć zadowalającą sztywność i nośność przy zminimalizowanym ciężarze.

Mimo to w praktyce projektowej nadal często przyjmuje się długości zakładów równe 10% rozpiętości dla przęseł wewnętrznych oraz 15% dla przęseł skrajnych, choć brakuje jednoznacznych dowodów potwierdzających optymalność tych wartości.

Celem przeprowadzonej analizy było zbadanie, jak zmiana długości zakładów wpływa na kluczowy wskaźnik efektywności konstrukcji – stosunek obciążenia granicznego do masy elementu – zarówno przy czystym obciążeniu grawitacyjnym,

jak i przy uwzględnieniu nierównomiernego osiadania podpór wynikającego z błędów montażowych oraz różnic w sztywności ram ściany szczytowej względem ram wewnętrznych.

METODOLOGIA

Analizę modelu statycznego przeprowadzono w oprogramowaniu Dlubal RFEM 6. Każdą belkę podzielono na pięć przęseł połączonych prętami o nieskończonej sztywności w miejscach zakładów podporowych oraz obciążonych jednostkowym obciążeniem grawitacyjnym (1 kN/m). Boczne podparcie liniowe symulowało usztywnienie półki górnej przez poszycie trapezowe, natomiast każde przęsło połączono z rygłem poprzez podporę przegubową. Pozwoliło to uzyskać wykresy momentów i ugięć w czterech punktach kontrolnych: w ściskanej i rozciąganej części pasa swobodnego oraz pasa stężonego.

Charakterystyki przekroju Z200/65/60/22/2 ze stali S320 ($t=2$ mm) wyznaczono w programie Dlubal RSECTION, używając: pole $A = 7,22 \text{ cm}^2$, masę $m = 5,5 \text{ kg/m}$, momenty bezwładności $I_y = 449,3 \text{ cm}^4$, $I_z = 56,5 \text{ cm}^4$. Moduł Younga $E=210 \text{ GPa}$ oraz granica plastyczności wynosi 320 MPa.

Weryfikację nośności przekroju przeprowadzono zgodnie z PN-EN 1993-1-3, iteracyjnie obliczając szerokości efektywne stref pasa i usztywnienia oraz współczynniki redukcyjne ψ i χ . Lokalną niestateczność pasa i usztywnienia określano poprzez smukłość λ_i i współczynniki ρ , natomiast stateczność globalną uwzględniono, wprowadzając model podłoża Winklera. Długość wyboczeniową przyjęto jako $l = 0,414 L (1 + 1,72 R)$, a współczynnik χ wyznaczono według PN-EN 1993-1-1.

Ostatecznie, dla każdego scenariusza – czystego obciążenia grawitacyjnego, błędu montażowego z naprzednim przemieszczeniem o 10 mm, oraz dodatkowego przemieszczenia podpór o 100 mm względem podpór skrajnych –

wyznaczono obciążenie graniczne M_{rd} w czterech punktach kontrolnych, stosując normowy warunek nośności:

$$M_{rd} = \chi \cdot W_{el} \cdot f_y$$

gdzie moment przekroju W_{el} pochodzi z obliczeń charakterystyk geometrycznych, a χ z obliczeń za pomocą Eurokodu 3.

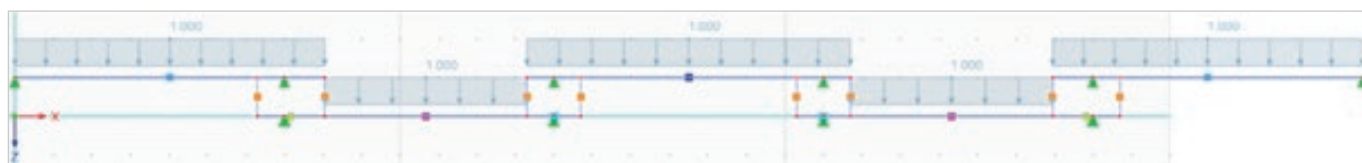
Następnie obliczono graniczne obciążenia dla każdego z przekrojów kontrolnych i wybrano najbardziej niekorzystny wariant. Wskaźnik efektywności obliczono jako stosunek obciążenia granicznego do masy elementu.

WYNIKI

Optymalne długości zakładów wyznaczono na podstawie systematycznego przeszukania przestrzeni parametrów: dla długości zakładów wewnętrznych od 5% do 15% rozpiętości (co 1%) oraz dla zakładów skrajnych proporcjonalnie od 8% do 23% (przygotowano zestaw kilkunastu wariantów). Dla każdego wariantu w programie Dlubal RFEM 6 wyznaczono w czterech kluczowych punktach kontrolnych przęseł wartość obciążenia granicznego M_{rd} .

Wyniki tych obliczeń zestawiono w tabelach, prezentując momenty i odpowiadające im ugięcia dla każdego parametru zakładów.

Następnie obliczono wskaźnik efektywności $\eta = M_{rd}/m$ (gdzie m to masa elementu) i stworzono wykresy prezentujące wskaźnik efektywności η w zależności od długości zakładu podporowego płatwi. Optymalne punkty badano jako globalne maksimum funkcji η dla obciążenia czysto grawitacyjnego – stąd 8%/13% oraz po uwzględnieniu dodatkowych momentów wynikających z nierównomiernego osiadania podpór – 11%/17%. Dzięki temu uzyskano jednoznaczne potwierdzenie najbardziej korzystnych długości zakładów. Poniżej przedstawiono wykres będący zestawieniem dwóch decydujących przypadków.

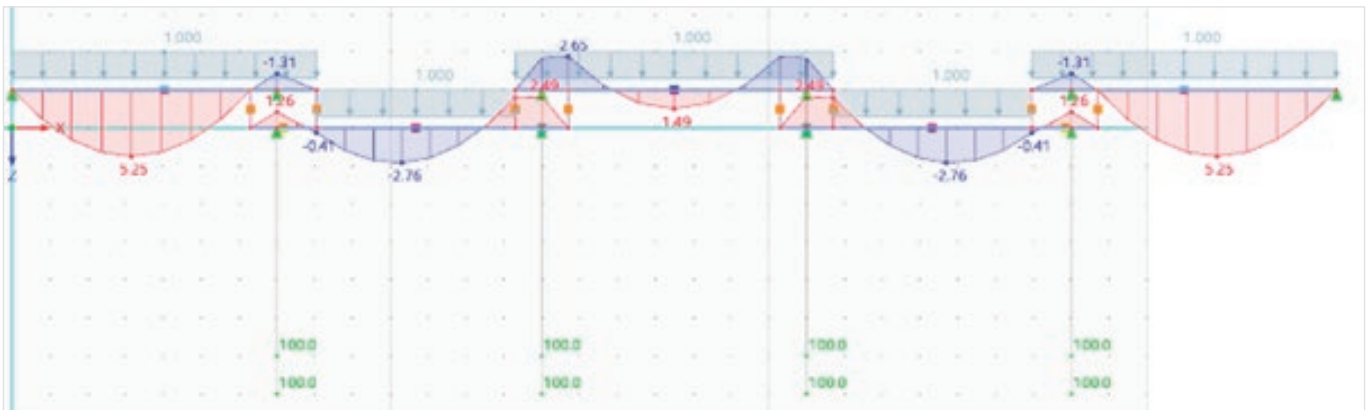

Rys. 1. Przykład schematu statycznego do analizy długości zakładów podporowych pod jednostkowym obciążeniem grawitacyjnym.

Źródło: Opracowanie własne

Rys. 2. Przykład schematu statycznego do analizy błędu montażowego. Źródło: Opracowanie własne

Rys. 3. Wykres momentów zginających z uwzględnieniem deformacji wymuszonej różnicy sztywności ram. Źródło: Opracowanie własne

DYSKUSJA I WNIOSKI

Otrzymane wyniki potwierdzają, że w standardowych projektach, wolnych od istotnych błędów montażowych lub przy niewielkich różnicach sztywności ściany szczytowej, można bezpiecznie zmniejszyć długości zakładów podporowych do 8% rozpiętości przęseł wewnętrznych oraz 13% przęseł skrajnych, uzyskując znaczące oszczędności materiałowe przy zachowaniu wymaganej nośności.

W typowych warunkach wykonawczych halowych, gdzie nierównomierne osiadanie podpór może sięgać nawet kilkudziesięciu milimetrów, rekomendowane jest przyjęcie nieco dłuższych zakładów – 11% i 17% – co zapewnia większą tolerancję na błędy montażowe i stabilność parametrów wytrzymałościowych.

Jednoczesne zastosowanie połączeń przegubowych w przęsłach przedskrajnych, dylatujących obroty przęseł skrajnych od reszty układu, pozwala zredukować przeno-

szenie dodatkowych momentów wynikających z nierównomierności osiadania i tym samym powrócić do krótszych długości zakładów 8%/13%, minimalizując masę konstrukcji bez naruszenia warunków nośności i użytkowości.

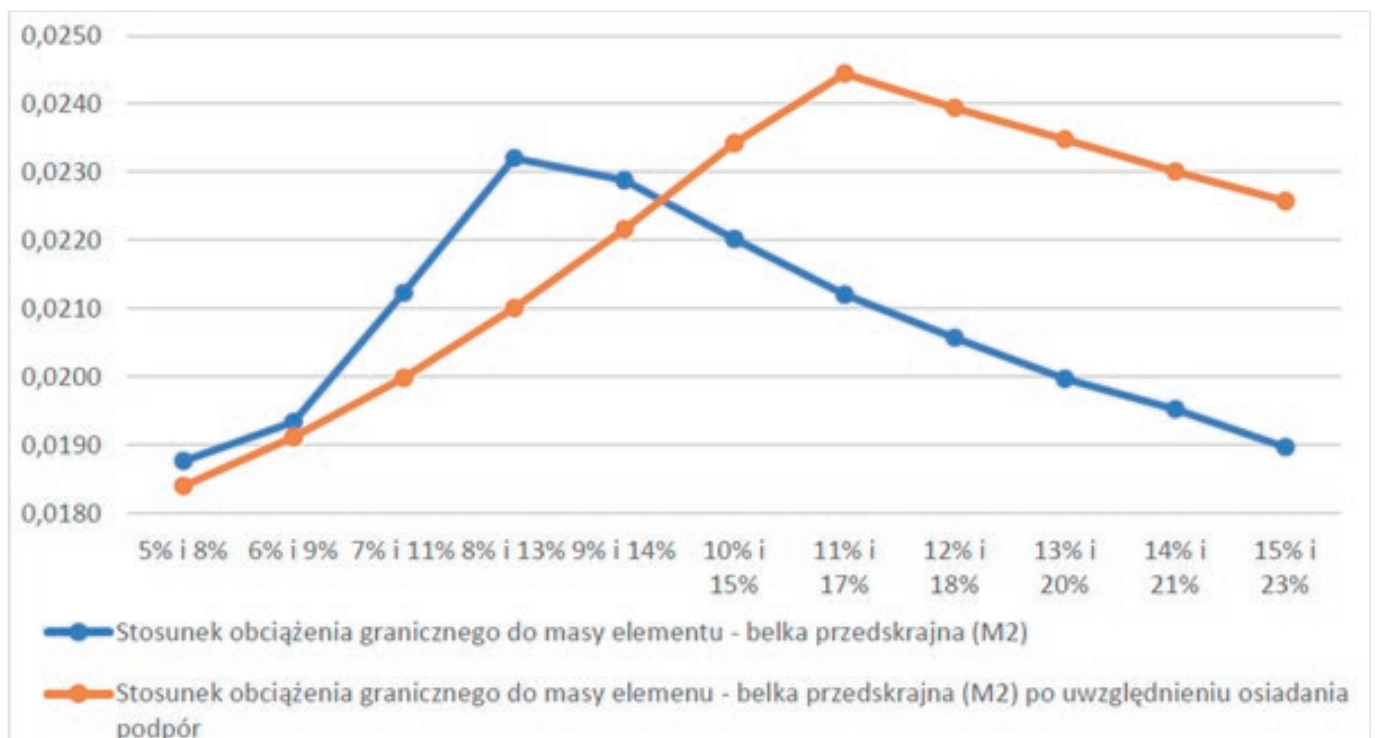
Warto rozszerzyć przeprowadzoną analizę o ocenę wpływu wiatru odrywającego lekkie poszycie, co prowadzi do odwrócenia pracy pasów płatwi – pas stężony ulega rozciąganiu, a swobodny ściskaniu.

PODSUMOWANIE

Przeprowadzona analiza dostarcza praktycznych wytycznych dla projektantów konstrukcji płatwiowych.

W warunkach kontrolowanego wykonania optymalne długości zakładów wynoszą 8%/13%.

W warunkach typowych hal przemysłowych warto przyjąć 11%/17%, aby zrekompensować wpływ błędów montażowych.

Rys. 4. Wykres zestawiający stosunek obciążenia granicznego do masy elementu w dwóch decydujących wariantach oddziaływań.

Źródło: Opracowanie własne

Pomimo pozornego zwiększenia ilości materiału, zwiększa się efektywność wykorzystania stali, co jest wynikiem lepszego stosunku obciążenia granicznego do masy elementu.

Dzięki takim rekomendacjom można znacząco poprawić efektywność projektowania, obniżyć koszty materiałowe oraz zapewnić odpowiednią nośność i sztywność konstrukcji dachowych.

inż. Jakub Woźniak

BIBLIOGRAFIA

[1] Woźniak, J. (2025). „Analiza porównawcza długości zakładów podporowych stalowych płatwi zetowych o różnicowanej geometrii w elementarnych przypadkach oddziaływań” [Praca inżynierska, Katedra Mechaniki

Konstrukcji, Politechnika Łódzka; promotor: dr inż. Łukasz Supeł]. Politechnika Łódzka

[2] Goczek J., Supeł Ł. (2017): „Płatwie z kształtowników profilowanych na zimno”, Wydawnictwo Politechniki Łódzkiej.

[3] Biegus, A. (2000). Stalowe konstrukcje halowe. Wydawnictwo Arkady.

[4] PN-EN 1993-1-1:2006 Eurokod 3. Projektowanie konstrukcji stalowych. Część 1-1: Reguły ogólne i reguły dla budynków.

[5] PN-EN 1993-1-3: Eurokod 3: Projektowanie konstrukcji stalowych – Część 1-3: Reguły ogólne – Reguły uzupełniające dotyczące kształtowników formowanych na zimno.

[6] PN-EN 1993-1-5:2008 Eurokod 3. Projektowanie konstrukcji stalowych. Część 1-5: Blachownice.

Natura jako mistrz budownictwa. Jak biomimetyka wpływa na projektowanie współczesnej architektury?

36

Projektowanie obiektów budowlanych coraz częściej wychodzi poza ramy tradycyjnych schematów. Fascynacja przyrodą i poszukiwanie w niej inspiracji przyczyniły się do rozwoju kierunku, jakim jest biomimetyka – dziedziny, która nie tylko naśladuje formy organiczne, ale przede wszystkim bada zasady konstrukcyjne występujące w środowisku naturalnym.

HISTORIA BIOMIMETYKI

Od zawsze człowiek czerpał inspirację z natury, przekładając obserwacje na swoją twórczość. Już starożytni Grecy wykorzystywali kształty drzew jako wzór do tworzenia kolumn, a ich architektura była wynikiem głębokiego podziwu dla przyrody.

Podobnym tokiem myślenia kierował się Antoni Gaudí, który przy projektowaniu bazyliki Sagrada Família inspirował się koronami drzew. Cała forma katedry jest organiczna, a wewnątrz przywodzi na myśl leśną przestrzeń.

POCZĄTKI

Nauka dotycząca czerpania z natury została po raz pierwszy jasno zdefiniowana w książce Janine Benyus „Biomimicry: Innovation Inspired by Nature” z 1997 roku. Autorka pisała, że natura powinna być traktowana jako mentor, model i miernik we wszystkich dziedzinach działalności człowieka, ponieważ przeszła miliony lat ewolucji. Z kolei zastosowanie tej wiedzy w architekturze, choć wciąż stosunkowo nowe, nabiera dziś coraz większego znaczenia. Wynika to z faktu, że dopiero teraz technologia rozwinęła się na tyle, aby umożliwić dokład-

ne badanie natury i odtwarzanie jej mechanizmów. Jedną z pierwszych ważnych publikacji poświęconych tej tematyce była praca Michaela Pawlyna w 2011 roku.

CZYM JEST BIOMIMETYKA?

Termin „architektura biomimetyczna” odnosi się do badania i stosowania zasad konstrukcyjnych, które występują w przyrodzie, przekładanych na projektowanie zrównoważonych rozwiązań architektonicznych.

Wyróżnia się dwa główne podejścia – oddolne oraz odgórne, przy czym granica między nimi jest płynna i możliwe jest przechodzenie z jednego do drugiego w zależności od konkretnego przypadku. W podejściu oddolnym inspiracją są nowe odkrycia w badaniach biologicznych, które stwarzają szansę na ich praktyczne zastosowanie w architekturze. W podejściu odgórnym poszukuje się natomiast innowacji biomimetycznych dla już przyjętych rozwiązań. Takie projekty powstają w ramach interdyscyplinarnych zespołów, w których biolodzy i inni specjaliści od nauk przyrodniczych współpracują z inżynierami, naukowcami oraz projektantami.

Rys. 1. Sagrada Família w Barcelonie, fot. Karolina Włodarczyk

Innowacyjne rozwiązania w architekturze inspirowane naturą nie muszą bezpośrednio przypominać wyglądu roślin czy zwierząt. Jednak tam, gdzie forma organizmu ściśle wiąże się z jego funkcją, budynek oparty na naturalnych procesach może również przyjąć kształt podobny do organizmu. Co więcej, architekci coraz częściej koncentrują się na wykorzystaniu materiałów i procesów, które wspierają ideę zrównoważonego rozwoju, wybierając rozwiązania nietoksyczne i przyjazne dla środowiska. Stosowanie tych zasad nie tylko podnosi funkcjonalność i trwałość projektów, ale także umożliwia symbiozę z naturą.

CENTRUM EASTGATE W HARARE, ZIMBABWE

Jest to jeden z najlepszych przykładów zastosowania biomimetyki w architekturze oraz prawdopodobnie pierwszy obiekt na świecie, w którym zastosowano zaawansowany system naturalnego chłodzenia. Zaprojektowane przez Micka Pearce'a centrum handlowe i biurowiec powstały z myślą o wykorzystaniu wyłącznie naturalnych metod wentylacji, opartej na naturalnej strukturze chłodzącej kopców termitów. Świeże powietrze jest zasysane z zewnątrz i schładzane podczas przepływu przez podziemne kanały. Następnie rozprowadzane jest po całym budynku, tworząc przyjemne warunki wewnętrzne bez konieczności użycia tradycyjnej klimatyzacji. Wzdłuż kalenicy dachu pokrytego czerwoną dachówką umieszczono 48 ceglanych kominów, które kończą wewnętrzne kanały odprowadzające powietrze wywiewane z siedmiu pięter biur znajdujących się poniżej.

W gorącym kraju, takim jak Zimbabwe, chłodzenie budynku za pomocą sztucznych środków jest nie tylko drogie, ale i nie-

praktyczne. Eastergate Centre zużywa mniej niż połowę energii typowej dla klimatyzowanych budynków i o 35% mniej niż średnia energochłonność sześciu innych kompleksów w okolicy. Dzięki naturalnemu chłodzeniu, zapewniającemu komfort przez większość roku, budynek funkcjonuje nieprzerwanie przez około 52 tygodnie bez potrzeby klimatyzacji. Zastosowanie pasywnego chłodzenia pozwoliło zaoszczędzić 3,5 miliona dolarów w kosztach całej inwestycji.

THE BIOMIMETIC OFFICE BUILDING, ZURYCH, SZWAJCARIA

Biomimetyczny Budynek Biurowy to efekt współpracy Gennaro Senatore, Expedition Engineering i Exploration Architecture, powstały z myślą o wykorzystaniu biologicznych struktur i naturalnych systemów w architekturze. Choć budynek nie został jeszcze ukończony, jego koncepcja doskonale ilustruje założenia biomimetyki w praktyce.

Inspiracją dla konstrukcji stały się lekkie, a zarazem wytrzymałe kości ptaków oraz złożona struktura ości mątwy. Ptasie czaszki, zbudowane z wielu cienkich warstw, zapewniają wytrzymałość bez nadmiernego obciążenia, natomiast ości mątwy wzmacniają się tam, gdzie jest to najbardziej potrzebne.

W projekcie budynku podobne zasady zastosowano w konstrukcji płyt stropowych i kolumn. Miejsca poddawane większym obciążeniom wzmocniono większą ilością materiału, podczas gdy lżejsze elementy zostały częściowo wydrążone, umożliwiając dodatkowe funkcje, takie jak prowadzenie instalacji.

Proces projektowy opierał się także na analizach światła dziennego oraz optymalizacji dostępu i cyrkulacji, z wykorzystaniem technologii ray tracing i modelu kopuły nieba. Celem

Rys. 2. Sagrada Família wewnątrz, fot. Julian Lupyan

Widok na Centrum Eastgate, fot. David Brazier

tych działań była maksymalizacja efektywności energetycznej budynku, jego funkcjonalności oraz integracji z odnawialnymi źródłami energii, takimi jak panele fotowoltaiczne.

PAWILON BADAWCZY UNIwersYTETU W STUTTGARCI, NIEMCY

To przykład nowatorskiego podejścia do architektury biomimetycznej. Projekt, stworzony przez Instytut Projektowania Komputerowego i Budownictwa (ICD) oraz Instytut Konstrukcji Budowlanych i Projektowania Konstrukcji Strukturalnych (ITKE) pod kierownictwem profesorów Achima Mengesa i Jana Knippersa, wykorzystuje struktury szkieletów jeżowców i innych organizmów morskich. Dzięki zaawansowanym technikom projektowania obliczeniowego i robotycznej produkcji materiałów kompozytowych udało się stworzyć lekką, wytrzymałą i podwójnie zakrzywioną konstrukcję o minimalnym zużyciu materiałów i odpadów.

GARDENS BY THE BAY, SINGAPUR

Projektowanie biomimetyczne znajduje również zastosowanie w architekturze krajobrazu. *Gardens by the Bay* to jeden z największych ogrodów na świecie, zaprojektowany na wzór formy orchidei. Stworzony przez Grant Associates, projekt stanowi harmonijne połączenie natury i technologii. Pionowe ogrody naśladują naturalne formy drzew, pełniąc funkcje takie jak zapewnienie cienia, zbieranie wody deszczowej oraz poprawa ja-

Widok na „superdrzewa”, źródło: Dietmar Rabich / Wikimedia Commons / “Singapore (SG), Gardens By The Bay – 2019 – 4755” / CC BY-SA 4.0

kości powietrza. Dodatkowo zawierają panele słoneczne, które generują energię elektryczną, na wzór procesów fotosyntezy w drzewach.

Natalia Kudra

ŹRÓDŁA:

Biomimicry: Hoax or Genius? YouTube: DamiLee
 Biomimetics and biomimicry. Their role as a tool and ideology in contemporary architecture - Joanna Jadwiga Białkiewicz, Architectus, Wydawnictwo Politechniki Wrocławskiej
<https://www.learnbiomimicry.com/blog/top-10-biomimicry-examples-architecture>
<https://www.theoverview.art/biomimicry-in-architecture-examples/>
<https://archestudy.com/biomimicry-architecture-eastgate-center-harare-zimbabwe/>
https://en.wikipedia.org/wiki/Eastgate_Centre,_Harare#/media/File:Eastgate_Centre,_Harare,_Zimbabwe.jpg
<https://biomimicry.org.nz/case-study-the-research-pavilion-stuttgart-a-marvel-of-biomimetic-architecture/>
https://en.wikipedia.org/wiki/Gardens_by_the_Bay
<https://blog.interface.com/biomimicry-the-biomimetic-office-building/>
https://www.gennarosenatore.com/projects/biomimetic_office.html

Darmowe porady prawne dla członków PIIB

Polska Izba Inżynierów Budownictwa kontynuuje oferowanie swoim członkom bezpłatnej pomocy prawnej. Od 1 stycznia 2025 roku usługa

jest zapewniana przez Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group. W ramach Asystance Prawnego każdy członek PIIB ma dostęp do kompleksowych porad prawnych dotyczących jego aktywności zawodowej. Zakres pomocy obejmuje kwestie prawne dotyczące życia zawodowego inżyniera budownictwa, w szczególności takich obszarów jak: prawo budowlane, prawo administracyjne, prawo ubezpieczeń majątko-

wych i osobowych, prawo ubezpieczeń społecznych, prawo pracy, odpowiedzialność zawodowa oraz dyscyplina w budownictwie, dochodzenie roszczeń z umów oraz kwestie związane z ochroną danych osobowych.

Asystance prawny dla członków PIIB jest dostępny:

- telefonicznie pod numerem: +48 22 749 62 23
- za pośrednictwem adresu e-mail: inzynier@asystaprawnika.pl

Prenumerata czasopism naukowo-technicznych na 2026 rok

Podobnie jak w ubiegłych latach, Rada Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa proponuje członkom ŁOIB ulgową prenumeratę (w roku 2026: 5,00 zł za egzemplarz) **dwóch** wybranych czasopism naukowo-technicznych.

Aby jej dokonać, należy wpłacić za wybrane tytuły po **60,00 zł** (12 × 5,00 zł) na indywidualne numery kont członków ŁOIB (te same, na które wpłacają Państwo składkę członkowską). Wpłaty należy dokonać **w nieprzekraczalnym terminie do 31.12.2025 r.**

Na blankiecie wpłaty, w rubryce TYTUŁEM należy obowiązkowo wpisać słowo PRENUMERATA oraz literę/litery przyporządkowane do zamawianego czasopisma/czasopism:

- **A „Inżynieria i Budownictwo”**
- **B „Przegląd Budowlany”**
- **C „Gaz, Woda i Technika Sanitarna”**
- **D „Ciepłownictwo, Ogrzewnictwo, Wentylacja”**
- **E Biuletyn „INPE”**
- **G „Wiadomości Projektanta Budownictwa”**
- **I „Gospodarka Wodna”**
- **K „Przegląd Telekomunikacyjny i Wiadomości Telekomunikacyjne”**
- **M „Polski Instalator”**
- **N „Elektroinstalator”**
- **O „Materiały Budowlane”**
- **R „elektro.info”**
- **S „Przegląd Komunikacyjny”**

Przykładowo, zamawiając czasopismo Elektroinstalator, należy wpłacić 60,00 zł i w pozycji TYTUŁEM wpisać na blankiecie: PRENUMERATA N; w przypadku prenumeraty dwóch czasopism, np. „Przeglądu Budowlanego” i biuletynu „INPE”, należy wpłacić 120,00 zł i w pozycji TYTUŁEM wpisać na blankiecie: PRENUMERATA B E. Nie należy umieszczać żadnych innych znaków, ponieważ zamówienie będzie nieważne.

Architektura modernizmu – najlepszy przyjaciel czy najgorszy wróg?

Wśród dyskusji o architekturze niewiele tematów budzi tak duże emocje jak spory o estetykę. Czy architektura nowoczesna to tylko nudne pudełko? A może to bogato dekorowane kamienice stały się dziś niefunkcjonalne i lepiej byłoby je wyburzyć? Choć spory te wydają się niezwykle aktualne i współtworzą naszą codzienność, warto pamiętać, że toczą się one już od ponad wieku.

Architektura nowoczesna, wbrew swojej nazwie, ma już bowiem ponad sto lat – idiom modernistyczny pojawił się w pierwszej ćwierci wieku XX i do dzisiaj nie doczekał się pełnej społecznej aprobaty.

Panuje przekonanie, że formacyjny okres „nowej polskiej architektury” – czyli dwudziestolecie międzywojenne – zerwał z detalem i wypowiedział wojnę pięknu. O tym, jak bardzo jest to błędna opinia, mogliśmy przekonać się podczas Festiwalu Detalu Architektonicznego DetalFest, który po raz piąty odbył się w tym roku w Łodzi.

Sercem programu tradycyjnie były prelekcje dziesięciu specjalistów i pasjonatów architektury z całej Polski, którym towarzyszyła bogata oferta ponad trzydziestu wydarzeń dodatkowych, wśród których prym wiodły spacer-y przybliżające architekturę międzywojenną Łodzi, wystawy fotografii oraz warsztaty twórcze. Program główny odbył się w dwa jesienne weekendy: 17–19 października oraz 14–16 listopada 2025 r.

Celem DetalFest było zwrócenie uwagi zarówno na charakter okoliczności powstania polskiej architektury międzywojennej, mnogość jej wcieleni stylistycznych i ideowych, jak i podobieństw i różnic pomiędzy realizacjami wznoszonymi w różnych częściach terytorium II Rzeczypospolitej w latach 1918–1939.

Jak wiadomo, historię piszą zwycięzcy – stąd powszechne utożsamienie całego dorobku architektonicznego dwudziestolecia międzywojennego z modernizmem. Dla równowagi

w programie wydarzenia umieszczono prelekcję dr. hab. Michała Pszczółkowskiego o architekturze art déco na Kujawach i Pomorzu i prof. Jakuba Lewickiego o tendencjach narodowych w nowoczesnej architekturze.

W centrum uwagi znalazły się zdobienia architektoniczne. Temat ten znalazł odzwierciedlenie w wystąpieniach dr hab. Moniki Bogdanowskiej o tynkarskich wykończeniach budowli krakowskich oraz dr hab. Katarzyny Łakomej o modernistycznych willech na terenie naszego kraju.

Program prelekcji pozwolił wyraźnie uwidocznic pewien paradoks – w architekturze, w której „mniej znaczy więcej”, to właśnie detal okazuje się kluczowy dla jej humanistycznego i artystycznego wyrazu. Usunięcie lub nieumiejętna konserwacja szlachetnych wypraw tynkarskich, rozglifowanych portali wejściowych czy historycznej stolarki

okiennej i drzwiowej zubaża odbiór architektury międzywojennej, sprowadzając ją do wizerunku „nudnego pudełka”.

To szczególnie ważny wniosek i postulat w mieście o tak ciekawej, różnorodnej i niedocenionej architekturze międzywojennej jak Łódź. Zarówno festiwal, jak i przygotowywany przeze mnie przewodnik po łódzkiej „modernie” (premiera: jesień 2026, wydawca: Centrum REGIO) mają służyć zmianie spojrzenia i podejścia do naszego architektonicznego dziedzictwa.

Maria Nowakowska

1. miejsce Michał Skowroński

2. miejsce Krystyna Janiszewska

Zdjęcia nagrodzone w konkursie fotograficznym
**„FOTOGRAFUJEMY BUDOWNICTWO
 WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2025”**

3. miejsce Aleksandra Stelmaszyk

Wyróżnienie Marcelina Bartłomiejczyk

Informacja dla Czytelników

Szanowni Państwo,
serdecznie zachęcamy do odbioru publikacji opracowanych przez Łódzką Okręgową Izbę Inżynierów Budownictwa.

- **Kalendarz z wkładką techniczną*** – w tym roku przygotowaliśmy dla Państwa cztery warianty kolorystyczne okładek, tak aby każdy mógł wybrać wersję dopasowaną do swoich preferencji. W kalendarzu, jak co roku, opublikowaliśmy najważniejsze informacje dotyczące działalności naszego samorządu zawodowego, natomiast we wkładce zamieściliśmy aktualny tekst ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej.
- **Kalendarz ścienny*** – w zielonej wersji kolorystycznej, stanowiący praktyczny dodatek na cały rok.
- **Drukowana wersja każdego wydania „Kwartalnika Łódzkiego”** – doskonała propozycja dla osób, które cenią sobie tradycyjną formę lektury.

Zapraszamy do odbioru egzemplarzy w siedzibie Izby (ul. Północna 39 w Łodzi) oraz w Placówkach Terenowych:

- Bełchatów (ul. Okrzei 45)
- Kutno (ul. Łęczycka 28)
- Piotrków Trybunalski (ul. Armii Krajowej 24A)
- Sieradz (ul. Polskiej Organizacji Wojskowej 92/94)
- Skierniewice (ul. Jagiellońska 6/7G)
- Wieluń (ul. Targowa 1)

O terminie odbioru kalendarza z wkładką techniczną i kalendarza ściennego poinformujemy Państwa za pośrednictwem naszej strony internetowej oraz mailowo.

Budują nie tylko konstrukcje, ale i strategie – inżynierowie w szachowym pojedynku o Puchar Przewodniczącego Rady ŁOIIB

W sobotę, 25 października 2025 r., w siedzibie Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa odbył się I Turniej Szachowy o Puchar Przewodniczącego Rady ŁOIIB. Turniej rozegrano w systemie każdy z każdym.

Wydarzenie to zgromadziło miłośników szachów, którzy na co dzień działają w różnych obszarach branży budowlanej. Tego dnia zmierzyli się w królewskiej grze wymagającej skupienia, logiki i strategicznego myślenia. W rozgrywkach wzięło udział dziewięciu członków ŁOIIB, którzy wykazali się ogromną pasją do gry.

Wyniki I Turnieju Szachowego o Puchar Przewodniczącego Rady ŁOIIB prezentują się następująco:

1. miejsce Andrzej Chorosz
 2. miejsce Artur Płachta
 3. miejsce Włodzimierz Babczyński
- Serdecznie gratulujemy!

Na zakończenie najlepszemu zawodnikowi wręczono puchar, a pozostałym uczestnikom pogratulowano udziału w pierwszej edycji tego wydarzenia, które stworzyło doskonałą okazję do integracji środowiska inżynierskiego w mniej formalnej odświeżce.

Oprac. Karolina Włodarczyk

Zdjęcia: Urszula Jakubowska, Archiwum ŁOIIB

Inżynier budownictwa w sieci

Jak media społecznościowe budują obraz zawodu inżyniera budownictwa?

Cyfryzacja dotyczy każdej dziedziny życia, a branża budowlana nie jest wyjątkiem. Jeszcze kilka lat temu obecność inżynierów w mediach społecznościowych ograniczała się do okazjonalnych wpisów czy dyskusji branżowych na forach, natomiast dziś jest podstawowym narzędziem wymiany informacji oraz budowania marki osobistej.

DLACZEGO OBECNOŚĆ W SIECI STAJE SIĘ KONIECZNOŚCIĄ?

Dzięki obecności w mediach społecznościowych inżynier budownictwa może eksponować dorobek zawodowy, dzielić się wiedzą, umacniać reputację jako specjalista w określonej dziedzinie, budować rozpoznawalność w branży, oraz zyskać zaufanie inwestorów i klientów. Świadome budowanie marki osobistej pomaga wyróżnić się na tle konkurencji, a także zwiększyć wiarygodność i zbudować swoją społeczność.

Warto jednak wspomnieć, że obecność inżyniera budownictwa w sieci przestaje być wyłącznie formą autopromocji, lecz staje się istotnym narzędziem umożliwiającym pozyskiwanie wiedzy technicznej, monitorowania zmian prawnych, prezentacji realizacji inwestycyjnych czy integracji środowiska zawodowego.

Aktywność w mediach społecznościowych umożliwia m.in.:

- **szybki dostęp do informacji branżowych, nowinek technologicznych** – warto pamiętać, że media społecznościowe to narzędzie edukacyjne. To przestrzeń, w której specjaliści dzielą się swoimi doświadczeniami, opiniami i wskazówkami,
- **dotarcie do szerokiego grona odbiorców**, w tym inwestorów, klientów, współpracowników itp. – obecność w mediach społecznościowych umożliwia łatwe dotarcie do szerokiego grona odbiorców, w tym przede wszystkim młodego pokolenia, które poszukuje wiedzy głównie online,
- **łatwe budowanie sieci i kontaktów**,
- **rozwój kariery, pozyskiwanie nowych zleceń** – media społecznościowe to pewnego rodzaju wizytówka, która stanowi bardzo istotne źródło informacji o potencjalnych partnerach biznesowych,
- **promocję zawodu i branży budowlanej w społeczeństwie** – obecność inżyniera budownictwa w sieci pozwala na uczestniczenie w webinarach, szkoleniach online czy transmisjach na żywo,
- **udział w dyskusjach branżowych** (również tych międzynarodowych).

Media społecznościowe cieszą się ogromną popularnością, a średni czas przed ekranem, według raportu ze strony datareportal.com, wynosi aż 6 godzin i 38 minut dziennie, co oznacza, że w dzisiejszych czasach obecność w sieci to nieodłączny element codziennego dnia.

JAK WYKORZYSTAĆ MEDIA SPOŁECZNOŚCIOWE W PRACY INŻYNIERA BUDOWNICTWA?

Media społecznościowe oferują wachlarz możliwości, jeśli chodzi o tworzenie treści, a co za tym idzie – dotarcia do swoich odbiorców. Każda z platform charakteryzuje się jednak odmienną specyfiką, dlatego przed założeniem konta na danej platformie i publikacją treści warto zastanowić się, która z nich będzie dla nas odpowiednia.

W tabeli 1 zaprezentowano przykłady wykorzystania mediów społecznościowych w pracy inżyniera budownictwa. Zestawienie to może pomóc rozwiązać wszelkie wątpliwości dotyczące wyboru odpowiedniego kanału komunikacji w środowisku zawodowym.

WYZWANIA I ZAGROŻENIA

Należy pamiętać, że oprócz szeregu zalet, które niesie ze sobą obecność w mediach społecznościowych, istnieją także zagrożenia, z którymi każdy twórca musi się zmierzyć.

Jednym z nich jest wszechobecny hejt, czyli mowa nienawiści. Twórcy powinni być przygotowani na możliwość konfrontacji z negatywnymi komentarzami ze strony odbiorców. Niestety takie sytuacje mogą zniechęcać do dalszej działalności w sieci, a nawet wpływać na nasze samopoczucie, dlatego niezwykle ważne jest, aby zachować dystans do tego typu nieuzasadnionych reakcji ze strony komentujących.

Równie istotnym wyzwaniem jest umiejętność odróżnienia wiarygodnych, rzetelnych źródeł informacji od tych nieprofesjonalnych czy błędnych.

Szczególnie ważna jest także znajomość podstawowych zasad etyki zawodowej oraz przepisów dotyczących ochrony danych osobowych. Publikując w internecie, inżynier powinien być świadomy, jakie informacje może ujawniać, a których nie powinien upubliczniać. Znajomość tych zasad pozwala uniknąć problemów natury prawnej.

Tab. 1. Przykłady wykorzystania konkretnych mediów społecznościowych w pracy inżyniera budownictwa

Nazwa aplikacji	Przykłady wykorzystania
 LinkedIn	• Prezentowanie swojego dorobku zawodowego • Możliwość dotarcia do przyszłych pracodawców/pracowników • Nawiązanie kontaktów biznesowych • Udział w dyskusjach branżowych • Udostępnianie i komentowanie treści • Publikowanie zdjęć i opisów zrealizowanych projektów, a także analiz branżowych i raportów • Pisanie krótkich poradników, tekstów • Dzielenie się publikacjami naukowymi
 x (dawny Twitter)	• Publikowanie treści, szybkich informacji np. o zmianach w przepisach i normach • Komentowanie • Udział w dyskusjach branżowych • Śledzenie nowinek technologicznych • Relacjonowanie wydarzeń branżowych na żywo
 Facebook	• Nawiązywanie kontaktów • Śledzenie najnowszych informacji branżowych • Obserwowanie stron związanych z branżą budowlaną • Możliwość dołączenia do grup dyskusyjnych • Prowadzenie fanpage biura projektowego, firmy itp. • Tworzenie wydarzeń branżowych • Prowadzenie transmisji na żywo • Publikowanie ogłoszeń o pracę i staże
 YouTube	• Publikowanie dłuższych lub krótszych filmików (rolki) np. z przebiegu prac budowlanych • Pokazanie swoich projektów, pracy na budowie, kreatywne ukazanie swojej branży • Nagrywanie filmów instruktażowych, filmików pokazujących proces powstawania danej inwestycji • Prowadzenie wykładów online, webinarów • Pokazanie codzienności w pracy inżyniera
 TikTok	• Publikowanie krótkich filmików instruktażowych, serii edukacyjnych • Publikowanie popularnonaukowych treści • Prezentowanie nowinek technologicznych, odpowiedzi na nurtujące pytania w formie filmików lub zdjęć • Prowadzenie transmisji na żywo
 Instagram (+ Threads – tekstowa wersja Instagrama, będąca dodatkiem do tej aplikacji)	• Publikowanie zdjęć i filmików z danej realizacji, codziennej pracy inżyniera, inspiracji architektonicznych z podróży i realizacji • Publikowanie relacji z konferencji, szkoleń, wyjazdów branżowych, wizyt na budowach • Tworzenie infografik edukacyjnych w formie karuzel (czyli postu składającego się z kilku zdjęć lub grafik) • Kreatywne i artystyczne pokazanie swojej branży • Prowadzenie transmisji na żywo

Przedstawione w tabeli przykłady zostały opracowane na podstawie obserwacji praktyk stosowanych przez inżynierów budownictwa, a także propozycji Autorki. Należy pamiętać, że media społecznościowe oferują znacznie szerszy wachlarz możliwości, a zaprezentowane pomysły stanowią jedynie wybrane spośród wielu dostępnych sposobów ich wykorzystania

GDZIE INŻYNIER BUDOWNICTWA MOŻE SZUKAĆ WIEDZY ONLINE?

Poza mediami społecznościowymi istnieje szereg źródeł, dzięki którym w łatwy i szybki sposób możemy pozyskać rzetelną wiedzę. W poniższej tabeli zaprezentowano kilka z nich.

Tab. 2. Przykładowe źródła wiedzy online

Rodzaj źródła	Przykłady stron internetowych
Bazy publikacji i bibliotek cyfrowych, które umożliwiają dostęp do książek, artykułów naukowych i opracowań	lbuk.pl, Google books, Polona.pl, Bibliotekanauki.pl
Podcasty (dostępne w aplikacji Spotify)	Podcasty Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa, „Zbudowany podcast”, „Prawnik na budowie”, „Prawo na budowie”
Serwisy informacyjne	Inzynierbudownictwa.pl, muratorplus.pl, budujemydom.pl, architekturaibiznes.pl

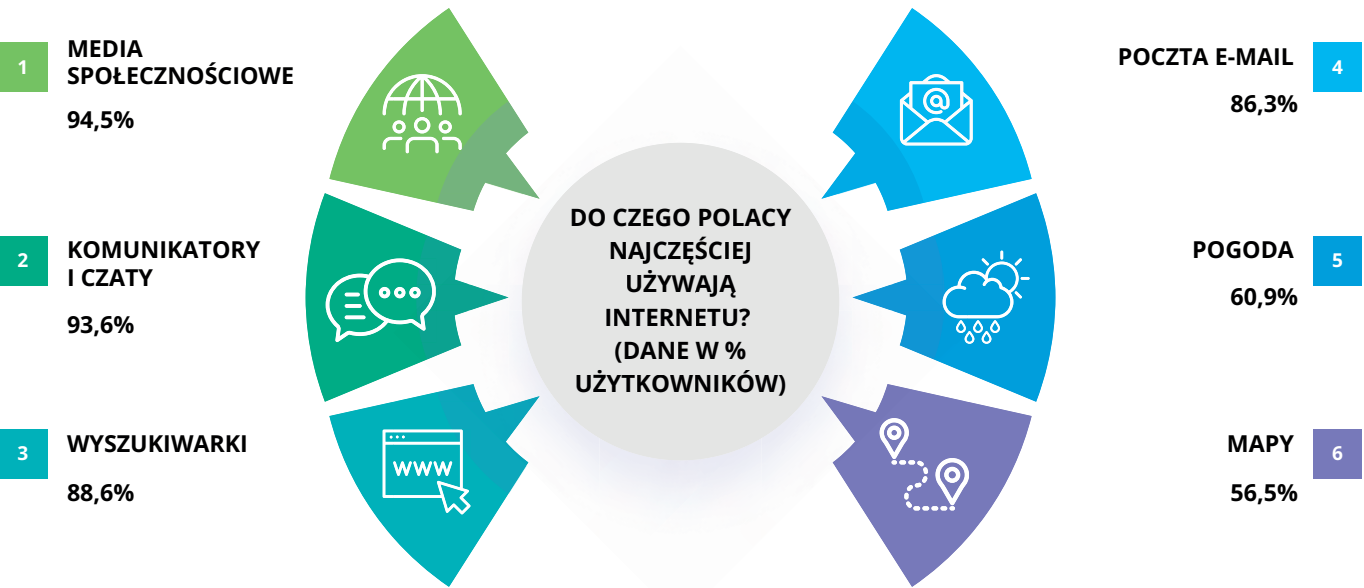
PODSUMOWANIE

Obecność inżyniera budownictwa w sieci pozwala nie tylko dzielić się wiedzą, ale również wzmacniać wizerunek zawodu w społeczeństwie. Odpowiednie i świadome wykorzystanie mediów społecznościowych może wspierać rozwój zawodowy, ułatwiać komunikację w środowisku branżowym i budować zaufanie społeczne.

Karolina Włodarczyk

BIBLIOGRAFIA

[1] <https://datareportal.com>
[2] https://wenet.pl/blog/internet-i-media-spolesnoscowe-podsumowanie-raportu-digital-2025-poland/#Najnowszy_raport_Digital_2025_Poland_%E2%80%93_co_warto_wiedziec

Rys. 1. Do czego najczęściej Polacy używają internetu? Dane w % użytkowników.
Opracowanie własne na podstawie danych z [www.datareportal.com](https://datareportal.com)

Zrozumienie

Zazwyczaj największe nieporozumienia i konflikty rodzą się wtedy, gdy nie rozumiemy znaczenia słów lub przeinaczamy ich sens. Dzieje się tak zwłaszcza wtedy, gdy patrzymy na świat wyłącznie przez pryzmat własnego „ja”. W takiej perspektywie wszystko obraca się wokół naszych emocji, potrzeb i ocen. Tymczasem skupienie się jedynie na sobie zamyka nas na rozwój, dialog i wewnętrzną przemianę.

Zrozumienie nie sprowadza się więc do poprawnej komunikacji, ale do uważnego słuchania i próby uchwycenia tego, co druga osoba naprawdę chce nam przekazać. Ma to szczególne znaczenie wtedy, gdy słowa łączą się z wymaganiami, wyzwaniem i różnego rodzaju trudami. Bo czy można pokochać trud? Czy w imię wolności i miłości można porzucić najbliższych? Czy należy za każdym razem na nowo przewartościowywać nasze relacje – zarówno rodzinne, przyjacielskie, jak i zawodowe?

Przypomnijmy sobie jedno z najtrudniejszych, a zarazem najbardziej niezrozumiałych słów Ewangelii: „Jeśli kto przychodzi do Mnie, a nie ma w nienawiści swego ojca i matki, żony i dzieci, braci i sióstr, nadto i siebie samego, nie może być moim uczniem. Kto nie nosi swego krzyża, a idzie za Mną, ten nie może być moim uczniem.” (Łk 14, 26–27).

Na pierwszy rzut oka te słowa mogą wydawać się niesprawiedliwe, szorstkie i sprzeczne z naturą ludzkich więzi. Ale czy rzeczywiście takie są? Po pierwsze – człowiek jest zaproszony, a nie przymuszony do podjęcia wymagań. To istotna różnica, bo wraz z zaproszeniem otwiera się przestrzeń do refleksji i głębszego zrozumienia tego, do czego zostaliśmy wezwani. Gdy natomiast pojawia się przymus, refleksja znika – liczy się tylko wykonanie polecenia, bez miejsca na osobiste zaangażowanie i sens.

Ma to szczególne znaczenie w sytuacjach, gdy komunikat nie jest dosłowny, lecz zaprasza do uważności i głębszego namysłu. Nie wystarczy bowiem zapytać siebie: „co ja zrozumiałem?” – należy raczej pytać: „co ta osoba chciała mi powiedzieć i czy na pewno właściwie to odczytałem?”.

W duchowości chrześcijańskiej takie podejście do trudnych słów i sytuacji komunikacyjnych nazywane jest presupponendum – złotą zasadą porozumiewania się. Nie wystarczy ocenić komunikatu, trzeba bowiem dołożyć starań, by naprawdę zrozumieć, co druga osoba chciała nam przekazać.

I właśnie w tym punkcie dochodzimy do sedna. Tylko człowiek zaproszony może odpowiedzieć na zaproszenie. Musi stanąć przed samym sobą i zapytać: „co naprawdę zrozumiałem?” oraz „czy ten, kto mnie zaprosił, rzeczywiście to chciał mi przekazać?”. Takie podejście wymaga odwagi – odwagi, by nie poprzestawać na powierzchownym rozumieniu, lecz szukać głębszego sensu poprzez refleksję.

To właśnie tam, gdzie pojawiają się trudności, wyzwania czy przewartościowywanie poglądów i relacji, człowiek zostaje zaproszony do refleksji. Tylko w ten sposób może odkryć, czy jest naprawdę wolny, co jest dla niego najważniejsze

i wokół jakich wartości chce budować swoje życie. W przeciwnym razie jego istnienie stanie się jedynie odgrywaniem roli narzuconej z zewnątrz. A czy bez wolności, bez zaproszenia do osobistej odpowiedzi na miłość i bez refleksji można być szczęśliwym?

Warto też spojrzeć na to jeszcze z innej strony. Gdy dociera do nas jakaś informacja, zapytajmy: czemu ma ona służyć? Dzięki refleksji możemy odkryć, że każda informacja powinna prowadzić do wiedzy, a ta – do osobistego wzrostu, dojrzewania i profesjonalizmu. Bez analizy każda wiadomość pozostaje jedynie ciekawostką, z którą nie wiemy, co zrobić. W konsekwencji staje się bezużyteczna, prowadzi do zmęczenia, frustracji i pozbawia nas wolności.

W dzisiejszych czasach człowiek pragnie szybkich odpowiedzi, bez namysłu i bez pogłębionej refleksji. To jednak prowadzi do życia w iluzji, a nie w prawdzie. A czy żyjąc w kłamstwie, możemy być naprawdę wolni i szczęśliwi?

Tu wracamy do pytania pierwotnego:

- Czy na pewno rozumiem to, co do mnie mówisz?
- Czy rozumiem sens wypowiedzianych słów?
- Czy dostrzegam, że jestem zaproszony do podjęcia trudu, dzięki któremu mogę lepiej zrozumieć siebie i świat, w którym żyję?

Tylko dzięki refleksji człowiek jest w stanie naprawdę zrozumieć siebie i otaczającą go rzeczywistość. Kiedy przestaje rozumieć, co dzieje się wokół niego i w nim samym, traci nie tylko szczęście, ale i wolność. Nie potrafi już adekwatnie odpowiadać na wyzwania życia.

To właśnie poprzez refleksję człowiek współtworzy kulturę – kulturę dialogu, która prowadzi do osobistej odpowiedzialności.

o. dr Jacek T. Granatowski, SJ

Wspomnienie wychowanek o Pani Doktor Hannie Samujłło

W czerwcu 2025 r. zmarła dr inż. Hanna Samujłło – pierwsza asystentka w Katedrze Żelbetu Wydziału Budownictwa Politechniki Łódzkiej, nauczycielka i serdeczna przyjaciółka studentów.

Wydział Budownictwa Politechniki Łódzkiej będzie obchodził w przyszłym roku 70-lecie swojego istnienia. Początki były trudne. Gdy w październiku 1956 r. pierwsi studenci rozpoczęli naukę na nowym Wydziale Budownictwa Lądowego, wykłady prowadzili profesorowie z Warszawy, a ćwiczenia z przedmiotów ogólnych asystenci z innych wydziałów PŁ. Brakowało kadry technicznej. Wówczas w Katedrze Żelbetu została zatrudniona mgr inż. Hanna Samujłło, absolwentka Politechniki Warszawskiej. Przyjechała do Łodzi wraz z mężem, Jerzym Samujłło – architektem i późniejszym założycielem Instytutu Architektury PŁ.

Nowa asystentka była niewiele starsza od swoich studentów. Szybko okazało się, że posiada wyjątkową umiejętność przystępnego tłumaczenia trudnych zagadnień, będąc przy tym osobą wesołą i dowcipną. Lubiała studentów i zawsze starała się pomóc każdemu, kto tej pomocy potrzebował. Studenci bardzo ją lubili.

Każdy nowy rocznik studentów na Wydziale otrzymywał swojego opiekuna, który pośredniczył między studentami a prowadzącymi zajęcia i dziekanatem. Jedni pracownicy traktowali tę funkcję formalnie, inni – z pełnym zaangażowaniem i sercem.

Panią Doktor Hannę Samujłło poznaliśmy w 1971 roku, gdy rozpoczynaliśmy studia na Wydziale Budownictwa Politechniki Łódzkiej. Było nas wówczas około stu studentów – w niemal równej proporcji dziewcząt i chłopców. Na spotkaniu informacyjnym pierwszego roku Pani Doktor została nam przedstawiona przez dziekana, jako opiekunka naszego roku. Zobaczyliśmy drobną, uśmiechniętą blondynkę, która wśród wielu ważnych informacji przekazała tę najważniejszą: „w razie kłopotów proszę zgłosić się do mnie, do pokójku numer ... na drugim piętrze”. Jak się później okazało, dla wielu z nas była to jedna z cenniejszych informacji.

Zwracaliśmy się do Pani Doktor ze swoimi kłopotami – większymi, mniejszymi, związanymi z nauką i zaliczeniami, ale też z życiem codziennym. Zawsze potrafiła wysłuchać, właściwie ocenić rangę problemu, a czasem nawet uśmiecchem i życzliwym słowem przywrócić spokój. Nie raz

trzeba było zapłakanej „prymusce” wytłumaczyć, że dwójka wpisana do indeksu to nie tragedia – przecież będzie jeszcze egzamin poprawkowy.

Na szczęście powierzaliśmy Pani Doktor nie tylko problemy. Już po pierwszym semestrze mogła cieszyć się z sukcesów swoich podopiecznych – wszyscy go zaliczyli, nikt nie odpadł. Sama przekazała nam tę wiadomość przed wykładem pierwszego dnia drugiego semestru.

Przez kolejne lata zacieśniały się więzi podopiecznych studentów z Panią Doktor. Wraz z mężem przyjęła zaproszenie na naszą zabawę „półmetkową”, współorganizowała wyjazd plenerowy na czwartym roku naszych studiów, a w końcu była promotorką kilkunastu prac dyplomowych. Gdy skończyliśmy studia, większość z nas wpadła w wir codziennych trudów (był to przecież przełom trudnych lat 70. i 80.) – pracy, zdobywania uprawnień zawodowych, zakładania i utrzymania rodziny. Siłą rzeczy kontakty stały się rzadsze, ale nie zanikły. Gdy po 20 latach od rozpoczęcia studiów zorganizowaliśmy spotkanie naszego roku, Pani Doktor z radością przyjęła zaproszenie.

Bardziej regularny kontakt utrzymywała z tymi spośród nas, które po studiach pracowały na Wydziale Budownictwa. Chętnie z nami rozmawiała, cieszyła się z naszych sukcesów zawodowych i rodzinnych, a gdy trzeba było – służyła pomocą i radą. Jej rola opiekunki nie skończyła się bowiem wraz z zakończonymi przez nas studiami.

Na przełomie lat 80. i 90. zawodowe i życiowe wybory dzieci Pani Doktor sprawiły, że zaczęła część roku spędzać poza Polską.

Od tamtej pory nasze kontakty przybrały formę korespondencji. Kartki świąteczne, pozdrowienia z wakacji, listy... Każdy z nich od Pani Doktor oprócz tego, że miał piękną formę epistolarną, był ślicznie zdobiony – suszonymi kwiatkami albo listkami, a czasem żartobliwym rysunkiem. Nazywała nas swoimi „kochanymi, drogimi studentkami” lub „wychowanekami”. Gdy urodziły się wnuczki Pani Doktor, z dumą i miłością opowiadała o nich w listach. Staraliśmy się często pisać, przekazywać informacje o nas i naszych rodzinach, a także załączać fotografie.

Z biegiem lat z listów coraz wyraźniej przebiegała tęsknota Pani Doktor za krajem, mimo że co jakiś czas przyjeżdżała na kilka tygodni do Polski. Wówczas, już w szerszym gronie – zwykle 6–8 byłych wychowanek – organizowaliśmy spotkania. Zawsze obdarowywała nas własnoręcznie wykonanymi drobiazgami: rysunkiem, szydełkowym kwiatkiem, etui lub innym wzruszającym upominkiem.

Ostatnie nasze spotkanie z Panią Doktor odbyło się w lutym 2022 roku. Przeczuciwała wówczas, że jest to jej ostatni pobyt w Polsce. Potem było jeszcze kilka listów i wreszcie ten ostatni z czerwca 2024 roku, w którym z miłością żegnała nas, pisząc, że jest bardzo chora. Kolejne listy od nas pozostały już bez odpowiedzi. Odeszła 1 czerwca 2025 roku.

Każdy rocznik studentów ma swojego opiekuna. Ale nie każdy ma to szczęście, by tę oficjalną funkcję pełniła osoba, która będzie jak rodzic – kochająca, opiekuńcza i sprawcza. Taką Panią Doktor Hannę Samujłło zapamiętamy.

Wychowanki z lat 1971–1976

Doskonalenie zawodowe

Serdecznie zapraszamy członków ŁOIIB do udziału w szkoleniach, których wykaz znajduje się na stronie internetowej ŁOIIB (www.loiib.pl) w zakładce „Doskonalenie zawodowe”.

Znajdą tam Państwo m.in. ofertę:

- szkoleń online organizowanych przez okręgowe izby inżynierów budownictwa,
- szkoleń online stowarzyszeń naukowo-technicznych,
- szkoleń stacjonarnych naszej Izby,
- szkoleń w terenie, organizowanych przez ŁOIIB.

Przypominamy o możliwości otrzymywania powiadomień o wszystkich szkoleniach organizowanych dla członków ŁOIIB.

IIIB. Niezbędne jest wcześniejsze podanie swojego adresu e-mailowego do ŁOIIB na adres Iod@piib.org.pl. Następnie wystarczy zalogować się na Portalu Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa (www.portal.piib.org.pl) i w zakładce „Ustawienia” w „Powiadomieniach” zaznaczyć opcję zgody na wysyłanie pocztą elektroniczną informacji o szkoleniach online. Aby skorzystać ze szkoleń online Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa, należy zalogować się do portalu PIIB. W tym celu trzeba wejść na stronę www.piib.org.pl/portal (link do logowania na portal PIIB znajduje się także na www.loiib.pl).

Mamy do dyspozycji m.in.:

- szkolenia online,
- e-learning,
- bibliotekę Polskich Norm,
- normy SEP,
- serwisy Wolters Kluwer:
 - Budownictwo Premium ++,
 - BHP Optimum ++,
 - Ochrona Środowiska Optimum ++,

- serwis Bistyp,
- Środowiskowe Zasady Wycen Prac Projektowych,
- Warunki Techniczne ITB,
- czasopisma, publikacje i materiały,
- lekcje języka angielskiego,
- Kalkulator kosztów: projektowanie i nadzór,

- Katalog Nakładów Pracy Kierownika Budowy,
- Kalkulator Nakładu Pracy Projektanta.

Każdy uczestnik może otrzymać certyfikat potwierdzający udział w szkoleniu oraz materiały.

Planowane szkolenia

9 grudnia 2025 r.

10 grudnia 2025 r.

12 grudnia 2025 r.

17 grudnia 2025 r.

Funkcjonowanie obiektów zbiorowej ochrony w świetle obowiązujących przepisów

Wpływ czynników środowiskowych na zużycie techniczne i funkcjonalne budynku – część 2

Bezpieczeństwo elektryczne w szpitalach i pomieszczeniach użytkowanych medycznie

Samowystarczalność oczyszczalni ścieków w aspekcie zmiany dyrektywy ściekowej

Szczegółowe informacje na temat pełnej oferty szkoleniowej ŁOIIB wraz z uzupełnianymi na bieżąco nowymi tematami można znaleźć na naszej stronie internetowej: www.loiib.pl. Informacje o planowanych szkoleniach rozsyłane są także mailem do członków Izby.

Ze względów organizacyjnych **prosimy uczestników szkoleń o wcześniejsze zapisy**, których można dokonywać telefonicznie (42 632 97 39 wew. 2), mailowo (szkolenia@lod.piib.org.pl) lub osobiście w biurze ŁOIIB (pok. 7), a w przypadku szkoleń online na Portalu PIIB – po zalogowaniu na https://portal.piib.org.pl/szkolenia_online.

Udział w szkoleniach stacjonarnych organizowanych przez ŁOIIB jest bezpłatny dla członków Izby, studentów oraz zaproszonych gości. Osoby, które nie są członkami Izby, mogą uczestniczyć w szkoleniach stacjonarnych za odpłatnością 70 zł brutto. W przypadku szkoleń wyjazdowych odpłatność dla członków ŁOIIB wynosi 50% kalkulowanych kosztów wyjazdu przypadającego na jednego uczestnika, a dla pozostałych osób 100% kosztów wyjazdu przypadającego na jednego uczestnika. Izba organizuje także kursy z zakresu oprogramowania prowadzone przez podmioty zewnętrzne. Koszt udziału w tego rodzaju szkoleniu dla członka Izby wynosi 50% kosztów kursu, dla pozostałych osób niebędących członkami ŁOIIB, obowiązuje pełna odpłatność.

W przypadku korzystania z form doskonalenia zawodowego oferowanych poza Izbą (szkolenia, zakup publikacji lub programu komputerowego), członkowie Izby mogą skorzystać z dofinansowania, zgodnie z Regulaminem Zespołu Łódzkiej IOIB ds. Doskonalenia Zawodowego, zatwierdzonym uchwałą Rady ŁOIIB nr 26/R/22 a dnia 14 czerwca 2022 r.

W związku z koniecznością pokrycia wzrastających kosztów działalności samorządu zawodowego inżynierów budownictwa oraz planowanym rozszerzeniem świadczeń dla członków izb, prowadzących do podniesienia kompetencji polskich inżynierów budownictwa, XXIV Krajowy Zjazd Sprawozdawczy PIIB podjął uchwałę zmieniającą *Zasady gospodarki finansowej PIIB*, w której zdecydował o podniesieniu składek członkowskich.

Składki członkowskie w Polskiej Izbie Inżynierów Budownictwa w 2026 roku:

**Składka na
Okręgową Izbę
708 zł**

płatne jednorazowo
za 12 miesięcy

**Składka na
Krajową Izbę
168 zł**

płatne jednorazowo
za 12 miesięcy

+ 96 zł
(obowiązkowa opłata
na ubezpieczenie)

W celu uzyskania aktualnej wysokości opłaty za bieżący okres prosimy skorzystać z generatora blankietów składek zamieszczonego na stronie Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa pod adresem:

<https://www.piib.org.pl/dla-czlonkow/lista-czlonkow>

Informujemy, że członkowie prowadzący własną działalność gospodarczą w zakresie dotyczącym szeroko rozumianego budownictwa zapłacone składki mogą wliczyć w koszty uzyskania przychodów z tej działalności.

UWAGA! Każdy członek Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa ma dwa indywidualne numery kont: do wpłaty składki na ŁOIIB i do wpłaty składki na ubezpieczenie i KIIB.

Numery kont indywidualnych można sprawdzić na stronie portal.piib.org.pl.

OPLATY NA OBOWIĄZKOWE UBEZPIECZENIE OC

Aktualne informacje dotyczące ubezpieczeń (obowiązkowego i dodatkowych) można znaleźć na stronie: www.piib.org.pl/ubezpieczenia

ZAWIESZENIE I SKREŚLENIE Z LISTY CZŁONKÓW ŁOIIB

Przypominamy, że jeżeli przez jakiś czas dana osoba nie będzie pełnić samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, to może odpowiednio wcześniej **zawiesić członkostwo w Izbie na własny wniosek**.

Członkowie ŁOIIB, którzy otrzymali przypomnienie o braku opłaty składek członkowskich przez ponad 6 miesięcy, proszeni są o niezwłoczne uiszczenie zaległych opłat. W przeciwnym razie zostaną **zawieszeni odgórnie** w prawach członka Izby, a w przypadku nieuiszczenia składek członkowskich przez okres jednego roku – zostaną skreśleni z listy członków okręgowej izby.

Zawieszenie powoduje m.in. utratę czynnego i biernego prawa wyborczego, a w szczególności wygaśnięcie mandatu delegata na okręgowe i krajowe zjazdy oraz mandatu do pełnienia wszelkich funkcji w organach Izby.

Przypominamy także, że od dnia 1 stycznia 2025 r. obowiązuje nowy Regulamin postępowania przy ustaniu, zawieszaniu i wznowianiu członkostwa, który można znaleźć na stronach PIIB oraz ŁOIIB.

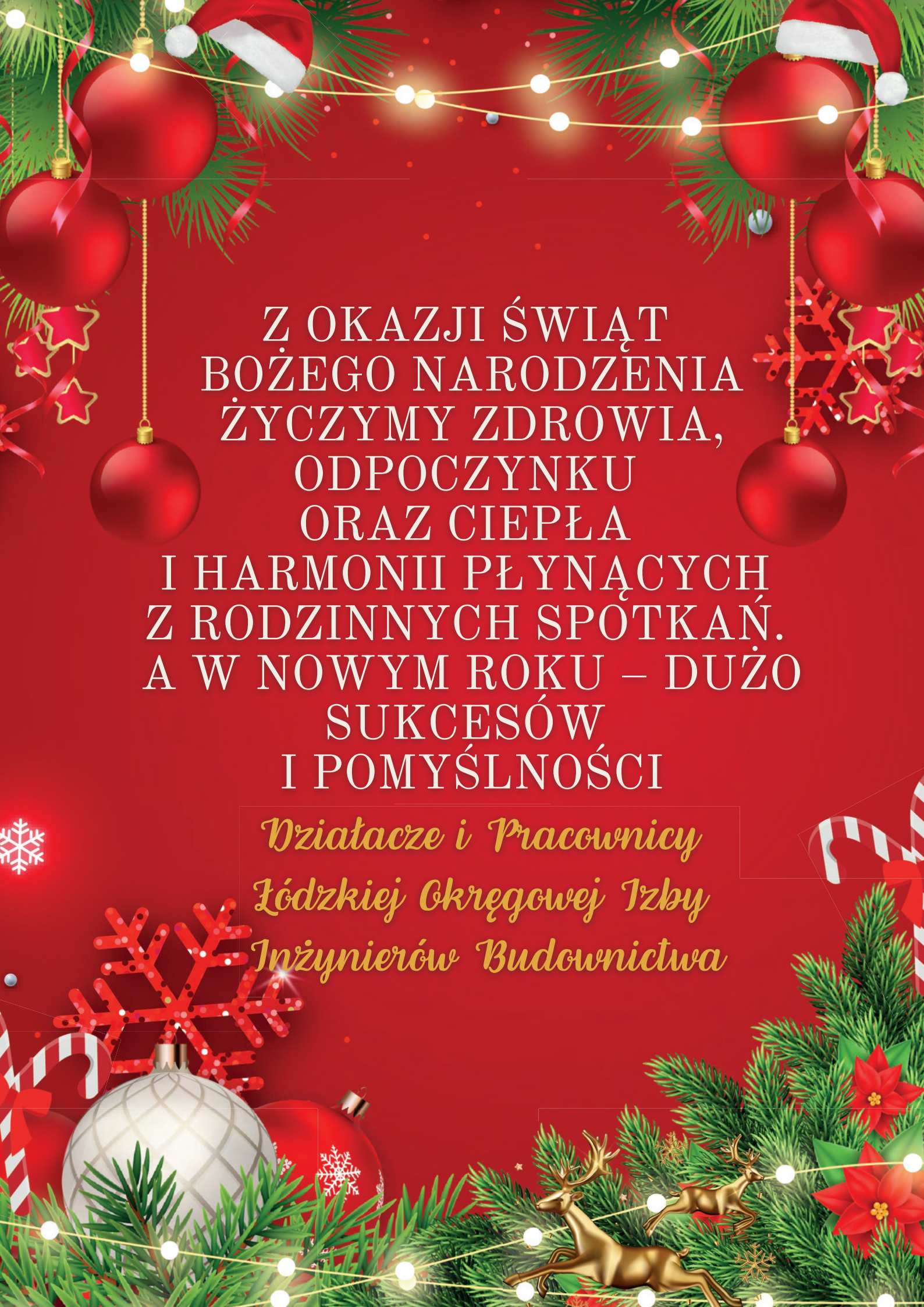
ZAŚWIADCZENIA W FORMIE ELEKTRONICZNEJ

Łódzka Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa przypomina, że wszystkie zaświadczenia o przynależności do izby od 2011 r. wydawane są w wersji elektronicznej.

Każda składka członkowska wniesiona na okresy przynależności do samorządu powoduje wystawienie zaświadczenia w wersji elektronicznej w formie pliku PDF za pomocą serwisu internetowego Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa. Zaświadczenie wygenerowane elektronicznie jest opatrzone podpisem elektronicznym Przewodniczącego Rady ŁOIIB.

Członkowie, którzy wcześniej zalogowali się i aktywowali swoje konto w portalu Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa, mają już dostęp do zaświadczeń w postaci elektronicznej oraz możliwość otrzymywania zaświadczeń bezpośrednio na własny adres e-mail. Warunkiem otrzymywania tej formy zaświadczenia jest wyrażenie w portalu PIIB zgody na wysyłkę dokumentu pocztą elektroniczną – po zalogowaniu się w portalu należy wejść w zakładkę „Zmień ustawienia” i zaznaczyć opcję dotyczącą wysyłki. Natomiast członkowie, którzy jeszcze nie zalogowali się do portalu PIIB w celu uzyskania kolejnego zaświadczenia już w formie elektronicznej, winni zarejestrować się w portalu na www.piib.org.pl.

Przypominamy, że potrzebne do zarejestrowania się w portalu PIIB indywidualne login i hasło, umożliwiające pobranie elektronicznego zaświadczenia, można uzyskać w Biurze ŁOIIB. Osoby, które nie mają możliwości skorzystania z bezpośredniego dostępu do zaświadczeń elektronicznych, prosimy o kontakt z Działem Członkowskim Biura Łódzkiej OIIB (tel. 42 632 97 39 wew. 1).

Z OKAZJI ŚWIĄT
BOŻEGO NARODZENIA
ŻYCZYMY ZDROWIA,
ODPOCZYNKU
ORAZ CIEPŁA
I HARMONII PŁYNĄCYCH
Z RODZINNYCH SPÓTKAŃ.
A W NOWYM ROKU – DUŻO
SUKCESÓW
I POMYŚLNOŚCI

*Działacze i Pracownicy
Łódzkiej Okręgowej Izby
Inżynierów Budownictwa*

